

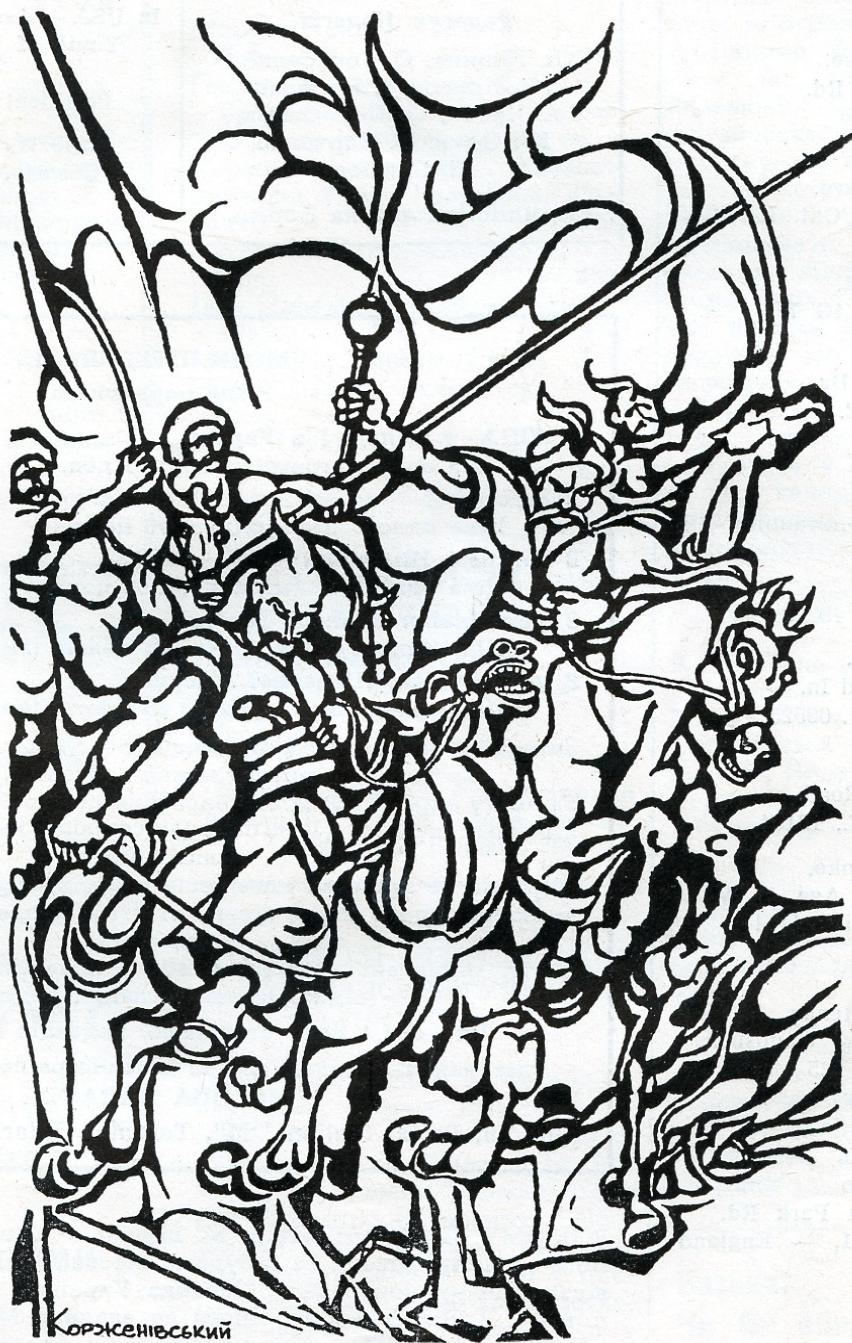
Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XXXIII.

ЧЕРВЕНЬ — 1983 — JUNE

ч. 323

Корженівський

Бій під Конотопом. Малюнок Вас. Корженівського

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
176 Oakdale Ave.
St. Catharines, Ont. L2P 2K9

Ihor J. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Pentincton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed In.
Porewell, N. J. 08525

I. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warrens, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

Австралія:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.
Голова ЦК: О. ПОШИВАНИК

Редакція:

Л. Ліщина, С. Голубенко,
Ю. Криволап, В. Родак,
А. Лисий, О. Пошиваник,
Ю. Смик, О. Харченко,
Л. Павлюк

Адміністратор Зіна Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: A. Poszewanyk

5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630, USA

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 12.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.25 дол.

В Австралії 8.00 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 90 центів

В Англії і Німеччині 9.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В усіх інших країнах Європи 7.50 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 85 центів (амер.)

В усіх країнах Південної Америки 7.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 65 центів (амер.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журнала, за яке заплачено передплату.
За зміну адреси просимо присилати поштові значки або міжнародні купони (international coupon) на суму 25 канадійських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЮМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: М. Вірний — П'ятдесятіріччя непростимого злочину. Ніколи не забудемо Москви. О. Харченко — В Торонто відзначено радіопередачу "Молода Україна". Будова пам'ятника св. п. митр. В. Липківському. Листи до владики Мстислава від Р. Регена і Д. Буша. А. Лисий — Нація в небезпеці. Сторінка Юн. ОДУМ-у.

На обкладинці: Бій під Конотопом. Малюнок Василя Корженівського 1983 р.

Микола ВІРНІЙ

П'ЯТДЕСЯТИЧЧЯ НЕПРОСТИМОГО ЗЛОЧИНУ

“... У ті роки великої руїни
Такий рясний нечуваний врожай
Послав Господь нещасній Україні,
Якого доти ще не бачив край...”

Юрій Клен — З поеми
“Прокляті роки”.

П'ятдесят років тому з наказу комуністичного керівництва в Москві, очоленого Йосифом Сталіном, було вчинено супроти України страшний і повік непростимий злочин: штучно влаштованим голодом було знищено понад сім мільйонів людей, переважно селян-хліборобів.

При згадці цієї ВЕЛИКОЇ ТРАГЕДІЇ нашого народу завжди напрошується питання, які вимагають відповіді.

Що спонукало Кремль до такого страшного рішення, яке зводилося до масового винищення найтрудолюбівішого прошарку населення України?

Чи це рішення було зроблено з політичних, чи економічних міркувань?

Чому саме житниця Європи — Україна, а не інші республіки так званого Союзу Радянських Соціалістичних Республік зазнали такого страшного лиха?

Може це була якась припадковість, помилка, через незрозуміння інструкцій заподядливими виконавцями волі їх “великого і непомильного в своїх діях вождя товариша Сталіна”?

Розміри і непростимість цього злочину — незаперечні, але чому до цього часу винуватці такого злочину не покарані?

Як зареагував на цей злочин Захід?

Що зробила українська еміграція для того щоб світ довідався і зрозумів розміри злочину Москви?

Чому український народ волів вдатись до пасивного спротиву радше, аніж вчинити масовий збройний спротив насильству?

Подібним питанням немає кінця. Особливо багато таких питань можна почути від новіших поколінь, народжених після Другої світової війни так закордоном, як і на землях так званої Української Радянської Соціалістичної Республіки.

Ці нові покоління української молоді, особливо тієї, що виростає у вільних країнах Заходу, хочуть точно знати, наприклад, КИМ і ЗА ЯКУ ВИНОУ було винищено мільйони українців? Або — протягом яких місяців вимерло найбільше українських селян? Які райони України зазнали найбільших жертв? Чим пояснити феномен “безпритульних дітей”? Чи хтось з-поза меж України зацікавився в той час причинами винищенння українського населення штучно влаштованим голодом? Який під сучасну пору рівень ознайомлення СВІТУ з наслідками Великого голоду на Україні? Хто тепер зацікавлений в тому щоб про-

ці трагічної пам'яти події ніколи не забув світ, а зокрема сусідні з Україною народи?

Перед тим, як ми спробуємо відповісти, бодай на деякі згадані питання, слід зразу ж підкреслити, що ЦЕНТРИ ІМПЕРІЙ, а в цьому випадку ЦЕНТР МОСКОВСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НІЯКИХ ПОМИЛОК ЧИ ПРИПАДКОВОСТЕЙ НЕ ДОПУСТИВСЯ. (Підкреслення наше.) Центр червоної, комуністичної імперії точно зінав чому він приймає рішення спрямоване проти населення України.

Адже вже під час жовтневої революції, коли прийшли нові керівники імперії, яка тоді перетворювалась з білої на червону, а зокрема вождю тієї революції, Леніну, було зрозуміло, що тільки Україна, ота житниця “матушки Росії” і Європи, з її неймовірного багатства економічним потенціалом, може не тільки врятувати революцію, започатковану в усіх сферах життя імперії, а й дасть можливість врятувати її, ба навіть і зміцнити. Їй необхідно було зробити престиж в очах світу. А про нього не можна було й мріяти не провівши індустріалізацію. А щоб індустріалізуватись, потрібно було, просто кажучи, машин, завдяки яким можна було б виробляти інші, потрібні для господарства машини. Ці машини можна і треба було купити закордоном. Платити за них потрібно було твердою валютою, або золотом, або ХЛІБОМ. Царська казна і банки білої імперії, як відомо спорожніли. Перша світова війна висмоктала не тільки усі гроши, а малошо й саму імперію не проковтнула. Країни Європи, та й Америка готові були торгувати. Гроши міг дати український хліб! Його треба було тільки вміло “викачати” з України. Крім того, Україна на той час мала найбагатші поклади вугілля і залізної руди (Донецький і Криворізький басейни!).

Але водночас на Україні вічно панував бунтівничий дух супроти московської імперії. “Шевченківська нація” твердо вирішила унезалежнитись від Москви і почати жити своїм ні від кого незалежним життям. Усамостійнення України — пряма загроза існуванню імперії. Не дивно отже, що й нові господарі, нові опікуни імперії, зразу ж кинули неабиякі збройні й ідеологічно-організаційні сили для упокорення самостійницького духу на Україні. Москві знову, як і за часів гетьмана Мазепи, вдалось переманити на свій бік частину української інтелігенції. Народжену в “огні й бурі революції” українську державність було ліквідовано. Однаке самостійницький дух залишився. Його мали навіть деякі українські комуністи, які стояли при владі. Щоб стати безконтрольним господарем України і її економічних скарбів треба було за всяку ціну ліквідувати згаданий дух.

Наступ проти України Москва розпочала в кількох напрямках. 14-тим з'їздом ВКП(б)* 1925 року проголошено “Курс на соціалістичну ін-

Митрополит Мстислав з членами 16-го Табору Виховників Юного ОДУМ-у в Саут Бавард Бруку, Н. Дж., США, липень 1982 р.

Прощальна збірка.
Члени гуртка "Сірі Вовки"
отримують посвідки вихов-
ників-кандидатів Юн. ОД-
УМ-у. Комендант Віктор
Педенко поздоровляє Іва-
на Гайового з успішним
закінченням програми та-
бору.

Оселя ОДУМ-у "Київ",
Аккорд, Н. Й., США

17 липня 1982 р.

дустріялізацію", який вимагав "високих темпів", з огляду на "інтереси побудови соціалізму і наявність капіталістичного оточення".¹⁾ Одночасно розпочато рішучий наступ проти всього УКРАЇНСЬКОГО.

Нові керівники московської імперії також добре розуміли, що для того щоб ліквідувати національний рух на Україні, "основну армію якого, як сказав Ленін, становить СЕЛЯНСТВО", треба в першу чергу ліквідувати ідейних і організаційно здібних українців.

В травні 1926 року на вулиці Парижа було вбито Головного Отамана і Голову Директорії Симона Петлюру, який став символом національно-державного відродження України.

А на українських землях було розпочато безоглядний терор проти духової фортеці нації — Української Автокефальної Православної Церкви,

її єпископату, священиків і вірних. Більшість з них загинула на Соловках, а багатьох було розстріляно на місці. Загинули — Великий Митрополит Василь Липківський і його наступник Митрополит Микола Борецький, а Церкву примушено "самоліквідуватись".

Почались різні процеси, арешти й ліквідація, не тільки національно-свідомої інтелігенції, яка виявила свою активність за часів Центральної Ради, Гетьманщини чи Директорії, але й проти інтелігенції, яка не була ворожою Москві.

Проти тисяч людей, яким були висунуті обвинувачення в хвильовизмі, шумскізмі та волобуйщині, себто проти українців-комуністів, розпочато погром. Керував цим погромом соратник Сталіна П. Постишев. За даними фахівців, з лав компартії на Україні 1933 року було "вичищено" не менш як дві третини всього числа українців-комуністів, які за словами Постишева, були "охоплені заразою петлюровщини". Цих близько тридцяти тисяч осіб були, очевидно, неблагона-

* ВКП (б) — Всесоюзна комуністична партія більшовиків.

дійними, бо робили якийсь спротив московській окупаційній політиці. Частину з них було також розстріляно на місці, а частину заслано на Соловки чи до інших концентраційних таборів. А такі на той час видатні відомі діячі, як письменник Микола Хвильовий та нарком освіти Микола Скрипник покінчили життя самогубством. Перший застрілився в травні 1933 року, а другий в липні того ж року.

Зникли без сліду (правдоподібно тихцем десь було розстріляно) ще перед самовбивством Хвильового і Скрипника провідні й рядові члени українських комуністів — колишні "боротьбисти" та "укапісти".

Познікали письменники з групи "Західня Україна", та інших літературних організацій 1920-х років, зокрема "Плуг", "Вапліте"...

Щодо цього то відомий публіцист і літературознавець Юрій Лавриненко у вступній статті до підготованої ним книги "РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ, Антологія 1917-1933, ПОЕЗІЯ-ПРОЗА-ДРАМА-ЕСЕЙ", виданої 1955 року в Парижі коштами польського видавництва — "Культура", згадуючи події тих років пише:

"... З люттю переляканого маніяка вчинила Москва терористичний замах на відродження суворенного українського мистецтва (а значить і людини). Вона відкинула суворений культурний вклад Радянської України 1920-их років, бо їй важлива була не ідея офіційно проголошеної світового соціалізму і дружби народів, а стара московська ідея власної світової імперії."²)

Юрій Лавриненко стверджує, що "часом дуже трудно" було скласти "бодай біо-бібліографічну довідку" про того чи іншого письменника, і зразу ж каже чому:

"Щоб дати уяву, чому трудно зібрати елементарні відомості про життя, працю і долю українських радянських письменників 1920-их років, ми наведемо тут текст телеграми Об'єднання Українських Письменників "Слово", посланої з Нью-Йорку 20 грудня 1954 року:

Москва, СРСР, Другому Всесоюзному з'їздові письменників.

Українські письменники — політичні емігранти вітають з'їзд і висловлюють співчуття письменникам усіх поневолених народів СРСР.

1930 року друкувалися 259 українських письменників. Після 1938 року з них друкувалися тільки 36. Просимо вияснити в МГБ, де і чому зникли з української літератури 223 письменники?"³)

Цю цифру "приблизно" (точних даних не має!) розшифровується так: 17 — розстріляно; 8 — покінчили самогубством; 175 — арештовані, заслані в табори, або іншими заходами вилучені з літератури; 16 — зникли без вісті, а 7 — померли своєю смертю.⁴⁾

У той самий період кінця 20-их років Москва нещадно вдарила також і по українській науці, розгромивши Інститути історії, літератури, мовознавства Всеукраїнської Академії Наук. Познікали науковці "шкіл" академіків Грушевського і Яворського. А за ними замовили мовознавці і мо-

вознавчі інституції та чимало українських видавництв.

Після "чистки" в Народному Комісаріяті Освіти, новий Заступник Наркома Андрій Хвиля, намагався доказати свою вірнопідданість "рідній партії і великому Сталіну" нищенням українців у наукових інституціях Академії Наук УССР, зокрема мовознавців. У своїй книжці "Знищти коріння українського націоналізму на мовознавчому фронти" (1933) він писав, наприклад, таке: "Петлюрівські елементи, що позасідали в деяких наших наукових інституціях, хотіли відірвати термінологію української мови від широких трудачих мас..." Андрій Хвиля дійшов до того, що почав протестувати навіть проти вміщення цитат з Шевченка, зокрема проти ось цієї: "І знову шкуру дерете з братів незрячих гречкосіїв", вважаючи її теж за "буржуазно-націоналістичну". Або ставив також під сумнів "ідеологічну витриманість" такої цитати: "І там, і тут, і скрізь погано". При цьому він глумливо зауважував: "Чому так сумно упорядникам правопису?" Цікаво, який у нього був настрій, коли він був арештований і засланий, як ... "буржуазний націоналіст".

З наведених прикладів можна зробити висновок, що не викликатиме жодного сумніву, а саме: Микола Скрипник (та багато інших комуністів України), зокрема таких, як письменник Микола Хвильовий (з його відомим гаслом: "Геть від задрипанки Москви!") були щирими комуністами-інтернаціоналістами і водночас патріотами, які щиро любили свою батьківщину — Україну і хотіли бачити її НЕЗАЛЕЖНОЮ СЕРЕД НЕЗАЛЕЖНИХ РЕСПУБЛІК. Саме за це Сталін і зненавидів скрипників і хвильових, які тримались незалежно і своїм авторитетом зуміли протягом десятиріччя захищати "перед московським міщанством" процес національного відродження, який у ті часи відбувався на Україні.

Та коли вже Москва вирішила пришвидшеними темпами провести розгром всьому, що було пов'язане з будьякими проявами національної окремішності, а, просто кажучи, щоб раз і назавжди перетворити Україну в свою колонію, Сталін почав висилати для виконання цього завдання найдовіреніших своїх людей: Молотова, Кагановича, Постишева, Хрущова...

1933-го року, посилаючи в Україну Павла Постишева, Сталін дав йому завдання й уповноваження нещадно зломити спротив колективізації та усунути з постів і ліквідувати таких, як Микола Скрипник. Приводом для цього (МОЖНА ПРИПУСТИТИ) була заява Скрипника 1933 року, на З'їзді КП(б)У*. Він звинуватив московську агентуру на Україні в тому, що вона займаючи в КП(б)У керівне становище, провадила щодо України великорадянську колоніяльну політику. Микола Скрипник заявив прямо:

"Національне питання визнають лише в теорії, але коли треба діяти, — не виявляємо до нього жодного зрозуміння. Великорадянська фікція,

*Комуністична партія більшовиків України.

ОПЕРЕТА

БІЙ ПІД КОНТОПОМ

слова Петра Карпенка-Криниці
муз. Григорія Китастого

буде поставлена

26 червня, 1983 р. о 7-ій год. вечора
у Сент Кетеринс, Онт.

Laura Secord Secondary School
при 340 Niagara вул.

участь беруть:

- Ансамбль ОДУМ-у Кобзарі
диригент Оксана Метулинська
- Чоловічий хор СУМ-у Гомін
диригент Михайло Бубна
- Андрій Сорока — баритон
- Василь Лапко — тенор
- Василь Федик баритон
- Ярослав Гальчук — бас

У першій частині програми участь беруть:

- Жіночий хор Ясмин
диригент Олена Глібович
 - Танцювальний ансамбль Воля
з Сент Кетеринс
 - Іван Доценко — піяно
 - Григорій Доценко — скрипка
- Режисер — Марійка Дяків
Продуцент — Микола Метулинський

Усіх щиро запрошуємо

спадкова по предках, є невідлучною частиною
ментальності багатьох наших товаришів".⁵⁾

Після цього виступу Миколу Скрипника викликали до Москви, де його примусили виступити із самокритикою. Потім його усунули з поста Наркома Освіти України і перевели до Держпляну.

Зрозумівши безвихіддя, в якому опинився, Микола Скрипник вирішив не плазувати перед Москвою, а замість того взяв і застрілився 7-го липня 1933 року.

Ми повторюємося в дечому не припадково, а щоб довести правдивість висновку про те, що по-перше: трагедія українських комуністів в кінці 20-их років і початку 30-их, зокрема і особливо в роки Великого голоду була частиною загально-української трагедії; по-друге: згадані факти

промовисто свідчать про те, що тодішній наступ Москви був в першу чергу проти ВСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО і по-третє: влаштування, після закінчення колективізації, ШТУЧНОГО ГОЛОДУ в Україні було наслідком національної сталінської політики, веденої з імперіялістичних позицій Москви, тим самим наслідком рішення чисто політично-реваншистського порядку.

Факти — вперта річ. А вони говорять про те, що голод було організовано не на великоруській території, а на територіях інших народів: на Україні, на Кубані та в Казахстані.⁶⁾ А це, як відомо, є ті території, народи яких у 1917-му році, усвідомивши свій колоніяльний стан, почали національно-державне відродження. Це коштували їх крові, але вони намагались таки вирватись з московських лабет колоніяльного визиску. Отже, удар по цих територіях, по цих народах не був припадковістю.

До такого висновку, між іншим, прийшов також і найновіший дослідник страшного голоду на Україні в 1932-1933-му роках, професор Роберт Конквест, який тепер пише спеціальну працю про цей голод на замовлення "Українського Гарварду". Аналізуючи ФАКТИ, він каже, що причини голоду були "НАСЛІДКОМ СВІДОМОГО ПОЛІТИЧНОГО РІШЕННЯ". Професор Конквест підкреслює той факт, що голод, за його словами, "був обмежений в більшості до України підтвердженний тим, що на цю республіку наложено спеціальні здачі зерна, на надмірний характер яких звернено ясно часто уваги Москви, і плян проведено з рівночасним винищуванням української культури".⁷⁾

Згідно з офіційною заявоюsovетських джерел, на кінець 1932-го року у найважливіших районах РРСФСР і України суцільну колективізацію було завершено. Об'єднаний пленум ЦК і ЦК ВКП(б) уже в січні 1933 року вказував, "що в с. г. країни розв'язані великої важливості завдання: ліквідовано останній експлуататорський клас — куркульство і тим самим забезпечено перемогу соціалізму на селі".⁸⁾

Десятки тисяч родин так званих куркулів, після конфіскації їх майна, разом з дітьми викидалось на тріскучий мороз і відправлялось на заселення північних районів Росії, на Урал, на землі Туркестану, зокрема до Узбекістану, в несходимі хащі Сибіру. Адже "Зелений Клин" Сибіру переважно заселений українцями, чи радше українськими господарями, отими трударями, які з роду в рід забезпечували Україні почесне звання "житниці Європи!"

Відомо також і те, що так звана хлібозаготівля 1932 року, фактично, була грабуванням державою селян-хліборобів України. Адже, самі "реалізатори" тих далекосяглих плянів — московсько-комуністичні представники називали ту "хлібозаготівлю" більш відповіднішим терміном "ХЛІБОВИКАЧКОЮ".⁹⁾

Як довідується з документів і свідчень, московські активісти, за підтримкою місцевих слуг, спочатку опорожнили ПІД МІТЛУ всі колгоспні комори. Вони повигрібали й забрали навіть те, що належало колгоспникам за їх зароблені трудодні.

Потім позабирали фуражний і насінний фонди, а потім всякими способами почали ВИКАЧУВАТИ навіть аванси отримані колгоспниками на трудодні. З'являлись групи активістів (інколи і по кілька десятків чоловік) на подвір'ях селян-господарів чи колгоспників озброєні своєрідними інструментами: штрикачами, щупачами, стукачами, розбивачами, підважувачами тощо. Деякі з них переривали городи, хати й хліви, стукали по печах, по стінах, колупали стіни, долівку. Це був "розшук на глибину". А общук на зовні обіймав піч і те, що в ній тоді варилось. Це, бачите, було речевим доказом наявності тих чи інших харчів у селянина. Скрині, діжки, горщики, льюх — все це ретельно обшукувало. В міру руху бригади вперед від двору до двору на підводах все більше нагромаджувалося горшків, глечиків та торбинок із зерном, пшоном, квасолею, горохом, кукурудзою, борошном, а також ручних жорен.

"ВИКАЧАНИЙ" хліб лежав на пристанях, за-лізничних станціях, у церквах, гнів під відкритим небом. А люди голодували. Останні речі — ко-жухи, рядна, полотна, вишиті сорочки й рушники — збували селяни за кусень хліба, за будь-що іс-тиве.¹⁰⁾

Свідки тих часів згадують особливо сурові за-кони запроваджені в 1932-му році: "Про посилення боротьби із спекуляцією" з 28-го липня та ще жорстокішого з 7-го серпня 32-го року — "Про охорону соціалістичної власності". Тоді, дослівно ЗА КІЛЬКА КОЛОСКІВ ЛЮДИНУ, не зва-жаючи на вік, могли засудити навіть на десять ро-ків позбавлення волі, заслання.

Вважаючи, що все це було явною наперед про-думаною акцією народовбивства супроти україн-ського народу, Павло Маляр, у статті "Голод на Україні в 1932-1933 рр." подає на доказ наступні факти:

1. Державні пляни заготівлі хліба складені бу-ли в Москві в таких розмірах, що, іноді пере-вищували передбачуваний збір урожаю. При цьому не враховано було навіть мінімальної кількості хліба, потрібної для прохарчування селянства, що працювало в колгоспах і дбало про той хліб. Пля-ни хлібозаготівлі затвердили Центральний Комі-тет партії більшовиків і уряд — Совет Народних Комісарів у Москві.

2. ЦК ВКП(б) і СНК 7 серпня 1932 р. видали карний закон "про охорону соціалістичної влас-ності". За цим законом передбачена кара навіть за збирання колосків на полі, де вже хліб зібра-ний і звезений. За цим законом карали селян і в тому випадку, коли вони збиралі колоски на по-лі, яке вже переорювалося, а кара встановлена до 10-ох років ув'язнення. Покарані фактично відбували кару в концентраційних таборах на ка-торжних роботах.

3. Хлібосховища, в яких зберігався забраний хліб, охоронялися посиленою озброєною вартою із сторожовими псами, що на ланцюгах бігали навколо огорож з колючого дроту. Така посиленна охорона була встановлена за розпорядженням влади з Москви і відразу з початком хлібозаго-тівлі. Ніколи цих собак на охороні хлібосховищ не було ні перед цим, ні після.

НЕРУХОМИЙ ФОНД ЖУРНАЛА "МОЛОДА УКРАЇНА"

Цей фонд започаткували Федір і Надія Бойко в 1982 році щоб заохотити одумівську молодь пи-сати до свого журнала оповідання, статті, поезію.

Тепер фонд нараховує 3201.30 дол. що скла-ли:

Федір і Надія Бойко	3.000 дол.
Колишня філія ОДУМ-у в Монреалі	201.30

Відсотки з фонду будуть річно призначатися молодим авторам.

4. У Москві та Ленінграді були сформовані бригади комуністів і кинуті на Україну для пере-ведення хлібозаготівлі. І коли в інші роки хлібо-заготівлі провадилися частинами й тривали до бе-резня й квітня, то цього року, 1932-го, плян хлі-бозаготівлі виконано відразу. Хліб забрали з-під молотарки. Потім спеціально створені бригади з комуністичного активу ходили по хатах і відби-рали хліб у селян, який вони одержали, як плату за працю в колгоспах, забирали хліб ІЗ ЗАСТО-СУВАННЯМ ПРИМУСУ І ТЕРОРУ, з по-грозою заслання і тюремою. Забирали хліб навіть посаджений пектися до печі... І такі темпи й ме-тоди хлібозаготівлі застосовано було тільки в Україні, на Кубані, Дону, де потім відбувся голод з такими жахливими наслідками.¹¹⁾

Трагічні картини описує також і відомий поет Яр Славутич із особистого пережитого:

"Я коротко розповім, що сталося в межах Ново-Шевченківської сільради, Долинського району, на Херсонщині. До цієї сільради належало 5 сіл: Ново-Шевченкове, Обитоки, Утішне, Хутір і Бла-годатне. Це було яких 300 дворів, понад 1.000 душ населення. У 1929 р. найбагатший селян у цій сільраді мав не більше за 30 гектарів наділь-ної землі, найбідніший — 5 га.

... Коли почалася колективізація (1929-1930 рр.), большевики кожному селянинові, який не хотів іти до колгоспу, довели "плян до двору", себто: селянин мусів здати непосильну кількість зерна і сплатити непосильний податок. За невико-нання цього податку — розкуркулення. Я був свідком того, як розкуркулювали село Хутір, де живо сім заможних родин, що тяжкою працею розбагатіли так, що мали по парі коней і по дві-три корови та по кільканадцять гектарів наділь-ної землі.

... Уночі (червень 1932 р.) приїхала на кількох возах бригада комсомольців, дібраних із синів найбідніших селян. З ними були озброєні міліціо-нери. Вони оточили Хутір так, щоб ніхто не міг утекти. Кожному з Хутора наказали взяти тільки те, що можна взяти на себе одягти. Решту — по-душки, килими, рядна, скрині з надбаною одяжею, повантажили на вози й повезли до клубу в Ново-Шевченкове, де пізніше дешево розпродали. Ко-

рови, коні та решти збіжжя забрали до колгоспу. Як тільки почало світати, всі сім родин повантажено на вози і під плач та зойки дітей і матерів відвезено до станції Висунь, а звідти на Соловки. Я мав неабияке щастя: хоч мені тоді було не повних 15 років, я з сусідами-хлопцями проламав дірку в вагоні і вискочив з ними в поле, як поїзд поминув Харків. За кілька місяців, уночі, відвідав я рідний Хутір. Це була судільна пустка. Дахи позривано, вікна й двері повиймано. Хутір заріс бур'яном у ріст чоловіка. Чорні тхори з близкучими очима гніздились в хатах і коморах, де колись була заможність і спокій.

... Того ж року з усієї сільради вивезено аж до Вологодської області та на Сибір до 100 родин. Третину населення сільради!¹²⁾

А які жахливі картини мають свідки голоду на Україні 1932-33 рр. про долю дітей селян-хліборобів.

Степан Федорівський — очивидець усіх страшіть московсько-большевицької народовбивчої політики у своїх свідченнях, опублікованих часописом "Народна Воля" пише:

"У с. Михайлівці, Вінницької області, учні не відвідують школи. Половина їх (а всіх було 360) лежать опухлі по хатах своїх батьків, які теж опухлі. У березні й квітні прийшла масова смертність дітей і дорослих... До липня 1933 р. у Михайлівці вимерло з голоду близько 600 осіб, а не було жодного народження. Те саме було в сусідніх селах: Желябівці, Оленівці тощо".¹²⁾

Про страшні факти розповідають свідки з міських місцевостей:

"Десятки тисяч напівбожевільних від голоду матерів, добравшись до міста, підкидали своїх ді-

тей, лишали їх просто на вулицях, в громадських відпиральнях, скрізь. Ці нещасні матері, що вже ніколи не бачили своїх дітей думали в такий спосіб спасті їх від неминучої смерті. ...

Щоранку в Києві, Харкові, Одесі можна було бачити сотні голодних, посинілих і майже прозорих від виголодження дитячих істот напівголих або в сморідному дранті, яких забирала міліція та відводила до дитячих будинків."¹⁴⁾

А скільки правдивих свідчень знаходимо в художніх творах про цей страшний феномен зростання сиріт і безпритульних.

А скільки прикладів людоїдства подають у свідченнях різні люди?

Степан Федорівський, наприклад, розповідає про історію родини із села Стара Прилука на Вінниччині:

"Батько і двоє дорослих синів померли з голоду. Мати від переживань збожеволіла і зарізала 7-річну дочку, ученицю. Сільрада, шукаючи дитини, за вказівкою вчителя, знайшла її порізану в баняках. Коли її (матір) запитали, нащо вона те зробила, вона відповіла: "Вона однаково померла б".¹⁵⁾

"У Житомирі на Гоголівській вулиці ч. 30, в Полтаві на Кобиляцькій вулиці, у Києві на Подолі були виявлені цілі "промислові заклади, де з трупів робили ковбасу, холодець і продавали це на базарах."¹⁶⁾

"... в місті Алчевську, в Донбасі, викрито цілу корпорацію, що заготовляла людське м'ясо, переважно дитяче, і доставляла до ресторанів великих міст. У цьому місті злочинці збували свій крам у готовому вигляді..."¹⁷⁾

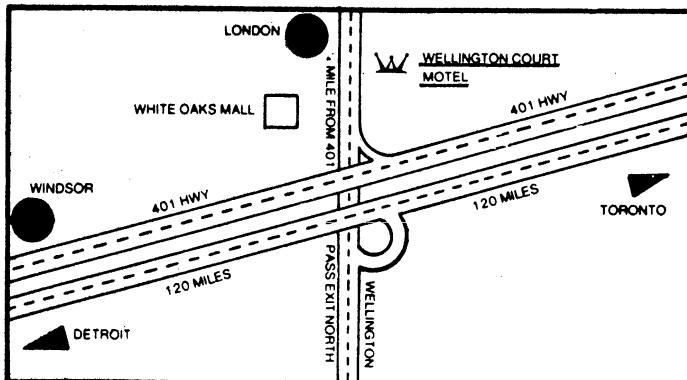
Про випадки людоїдства згадує також у своїх спогадах поет Яр Славутич і Семен Підгайний у своїй книзі про засланих на Соловки. Він розповідає там про окрему категорію тамошніх засланців, яку становили 325 людій з часів сталінського голоду 1932-1933 рр. Між ними було 75 чоловіків і 250 жінок..."¹⁸⁾

Про страшні наслідки голоду 1932-33 рр. чимало писали й пишуть не тільки українці, а й росіяни, як наприклад, Сергій Максімов у своєму романі "Деніс Бушуев":

"Україна вмирає від голоду. Ми ж з вами п'ємо чай з варенням, на столі у нас білий хліб, масло, сир, пиріжки..."¹⁹⁾

Дуже цікаві думки висловлює П. Берлін — відомий російський письменник-публіцист у статті під назвою — "Во что Сталин обошелся России". Він пише, що "...сталінський голод, як і все, що від Сталіна виходить, має свій особливий зловісний відбиток. Він нерозривно зв'язаний із всією пляновою економікою Сталіна... Уся система фінансової та економічної політики Сталіна, усе будівництво п'ятирічок спирається на вивласнюванні у селян усіх ресурсів, що їх вони ледве нагромаджували, та на залишенні тим селянам лише того, що потрібне для підтримування найзліднішого фізіологічного існування."²⁰⁾

П. Берлін твердить, що голод 1932-33-го рр. треба називати ГОЛОДОМ ІМЕНИ СТАЛІНА, бо Сталін був його ініціатором і організатором. Сталін мстився українському селянству за його

WELLINGTON COURT MOTEL

ОЛЕКСІЙ і МАРІЯ МАКАРЕНКО

власники

1078 Wellington Rd. So. off Hwy 401
LONDON, Ont. N6E 1M2 — Phone (519) 681-1050

ДОБРА ОБСЛУГА, ПРИВІТНА
АТМОСФЕРА.

спротив колективізації. А спротив був, і то неабиякий, як про це говорять свідки. 1927-го року відбулось повстання в Драбовому на Полтавщині. А в 1930 році було значно більше повстань. Було повстання в селах Голо-Пристанського району на Херсонщині, а також на Поділлі. Подільське повстання зродилось у селі Мала Терновка і перекинулось до сіл: Куяви, Фрамполя, Великої Тернавки, Тинної, Калини, Нестеровець, Зеленчі, Лисогірки, Рудки, Смотричівки. Повстанська хвиля докотилася до самого Збруча.

Були повстанські зrizви на Винниччині, Чернігівщині, Шепетівці, на Кубані, на Харківщині (Богодухівський район), на Дніпропетровщині (Павлоградський та інші райони) і на Волині.²¹⁾

В місцевості охоплені повстаннями Москва кинула спеціальні віddіли ГПУ, які нещадно розправлялись з повстанцями.

З усього, обкрадених українських селян докінчив СТАЛІНСЬКИЙ ГОЛОД. Слід зазначити, що згідно з свідченнями, найбільше померло голодуючого селянства в найбільш родючих районах України. Не дивно, що демографічна статистика того періоду про смертність, народжуваність, перенаселення тощо, була відома небагатьом людям, правдоподібно, виключно довіреним особам. А Сталін, як відомо, довіряв небагатьом. Наслідки канібалської політики народобивства центр новітньої московської імперії ЗАСЕКРЕТИВ так, що й сьогодні ці дані невідомі. А відомо і без тих даних, що на Україні повмирали цілі села. Це, до речі, таки вийшло на користь Москви. Це дало можливість заселити ті вимерлі села своїми людьми з московщини. При уряді СРСР в Москві було навіть створено для цього спеціальний Переселенчий Комітет, який пересилював на Україну з московщини селян, залюднюючи ними вимерлі села. Транспорти прибували до Краснокутщини (Харківщина), Красноградчини (Полтавщина), Павлоградщини (Дніпропетровщина) та до інших районів України.²²⁾

А що робилось по містах? Про це маємо також чимало свідчень. Для прикладу подамо спогад професора Ігоря Володимировича Губаревського, колишнього співробітника Інституту мовознавства Укр. Академії Наук у Києві. У спогаді, який було використано в одній з програм "Радіо Свобода" він пише:

"Диявольський задум Сталіна, безжалісно здійснюваний Молотовим Кагановичем, Постищевим і Хрущовим на Україні в 1933 р. в боротьбі з селянством, що спротивилось вступові в колгоспи, охопив не тільки селянство. Він ударив і по міському населенню України фізично і, ще більш психологічно. Я тоді жив і працював у Києві, у Науково-Дослідному Інституті Мовознавства, як науковий робітник... Співробітники Інституту того року працювали під подвійним тягарем: страшного голоду, що як чума збирал мільйонні жнива по всій нашій родючій землі і не менш страшного терору, що косив наші наукові сили після самогубства Скрипника під прaporом боротьби з "буржуазним націоналізмом".

Персональний склад Академії Наук УССР з погляду забезпечення харчуванням ділився на чо-

тири категорії. Першу категорію становили комуністи — керівники і наглядачі Академії. Вони були забезпечені харчами й одягом через спеціальні закриті розподільники і часто, крім того, одержували ще й так звані "академічні пайки". Друга категорія складалася з академіків і членів-кореспондентів, що мали право на одержування академічних пайків у закритому розподільніку Академії. Третя категорія — це наукові робітники, які мали право на одержування 600 грамів хліба і дуже малих додатків порівняно із звичайними пайками. До четвертої категорії належали службовці — обслуговий персонал, що не мали ніяких привілеїв, тобто одержували на душу 200 грамів хліба і майже нічого з інших продуктів. Звичайно, що третя, а особливо четверта категорія фактично голодували, бо з третьої категорії одержував 600 грамів хліба лише сам науковий робітник, а члени його родини одержували по 200 грамів. Про нестачу їжі може свідчити, скажімо, такий приклад, що моя дружина якось випустила з рук шматок хліба і, коли побачила, що він упав у відро з помиями, знервовано витягла його звідти і швидко з'їла. Іти вулицями Києва було тяжко. Скрізь лежали тіла мертві або напівмертві. Деякі з останніх іще мали стільки сили, щоб просити хліба. Це були майже завжди селяни. Вони приходили до міста, просили на вулицях, ходили по хатах, стояли коло ідалень, але ніколи коло ідалні НКВД на Катериниській вул., повз яку мені часто доводилося проходити. Вона містилася на першому поверсі над півпідвалом, крізь відкриті великі вікна можна було чути веселій гомін, іноді музичну, було видно у вікнах чудові вазони з тропічними рослинами, а головно із чудовим запахом смачної їжі.

Тоді наукові співробітники, а особливо співробітники Інституту мовознавства мусіли бути особливо обережні...

Але, при всій своїй обережності, наші науковці не могли втриматися, щоб не реагувати на страшну атмосферу вмирання українського селянства. Один із визначних академіків, що мене добре знав, піднявшись на коридор нашого інституту, (що був коридором інших наукових інституцій) схов

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2190-B Bloor St. W. — Toronto, Ont.

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE

УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,

НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

пив мене за руку і сказав: "Я так далі не можу. Он там, під каштаном, умерла жінка, а її чоловік щось витягнув з її торби і єсть. Ісль і дивиться на мене, ніби я винен у цьому страшному злочині!" Я йому нічого не відповів. А що я міг відповісти?

Я знаю, що деякі академіки допомагали потайки голодним. Вони робили це потайки, бо знали, що такі їх вчинки були б визнані за ПІДТРИМКУ КОНТРРЕВОЛЮЦІЙНОГО ЕЛЕМЕНТУ...

Я розмовляв з одним комуністом, що повернувся з села, куди його посилали на "посевкампанію". На моє запитання, яке його враження, він коротко відповів: "Не питайте — краще буде вам і мені".

Головним чином голодні селяни ішли до Києва по так званий "комерційний" хліб, який пізніше почали продавати по містах, щоб підтримати мешканців міст і разом з тим заробити на них встановленням високої "комерційної" ціни, чому він і дістав назву "комерційного".

Селяни кинулися в міста купувати той хліб (який, зрештою, вони ж самі і виростили), але виявилось, що цей хліб... не для них. Міліції наказано було викидати селян з довжезних черг по "комерційний" хліб, і вони, знесилені фізично і убиті морально буквально цілими групами лежали на тротуарах, доживаючи останні свої дні і поглядом тупої ненависті дивлячись на горожан, що стояли в чергах по посіяній ними, селянами, хліб.

В цей період до СССР приїхав прем'єр-міністер Франції Eppio. Як тільки стало відомо про те, що Eppio проїжджає через Київ, — наше місто змінило своє обличчя. На околицях міста і на станціях поставлено наряди міліції, щоб не допускати голодних селян до міста. Тих же селян, що тим чи іншим способом пробиралися в місто забирали і відвозили в "колектори", на вірну смерть. Будьякі черги по хліб, в тому числі й по комерційний, заборонили. На двірників (в перший раз протягом їхньої совєтської кар'єри) одягли білі передники. Міліціонерських коней прикрасили білими стрічками, що оповивали їхню ремінну зброя. Самих міліціонерів, що керували рухом, "озброїли" білими рукавичками, суворо наказавши не сякати в них носа і повернути по від'їзді високого гостя чистими начальству міліційної дільниці. По всіх же установах, розуміється, і в нашій Академії, наказано вислати на вулиці своїх співробітників і порекомендувати усім, хто має одягти ... капелюхи.

Eppio проїхав в самий розпал страшного голоду по головних містах України — Києву і Харкову — не побачивши ні одного голодного, підолосні привітання населення, якому "живеть стало лучше, жить стало веселее"...

Через деякий час один із наших наукових співробітників з саркастичною усмішкою показав мені статтю Eppio про свою подорож в СССР, вміщенну в "Ізвестіях". У цій статті Eppio писав, що одним з його завдань щодо поїздки в Советський Союз і, зокрема, на Україну, було перевірити, чи правдиві чутки, які ширяться у Франції про якийсь голод в СССР, і він мав нагоду осо-

бисто пересвідчитися, що це є злісні провокації ненависників соціалістичного ладу, який успішно запроваджує в життя совєтський уряд..." Такими спогадами поділився з нами колишній співробітник Інституту Мовознавства при Укр. Академії Наук у Києві, який працював там у 1933 році.

Прем'єр-міністер Франції Eppio зробив те саме, що й тодішній міністер закордонних справ СССР Максим Літвінов. Коли конгресмен зі штату Коннектікут, Герман Е. Копельман, надіслав йому протести американських українців з приводу голоду на Україні, то Літвінов від імені уряду в Москві РІШУЧЕ ЗАПЕРЕЧИВ усі інформації про голод на Україні. Він назвав, видану тоді українську брошурку, яку йому переслав конгресмен Копельман, "фальшивими інформаціями контрреволюційних організацій."

Та як не намагалась Москва не допустити сторінок на Україну під час голоду, як не намагалась приховати свої злочини, це їй не вдалося зробити.

Деякі часописи Швейцарії, яка тоді не мала дипломатичних відносин з Москвою, дуже широко інформували про голод. Робили це і деякі католицькі часописи Австрії. Не приховували фактів голоду на Україні і часописи Німеччини, Англії, США та інших країн. Про це досить широко пише в більшій праці під назвою "Боротьба за правду про Великий Голод" — Мілена Рудницька. В 1958-му році ця праця "з'явилася в серії чисел часопису УНС — "Свобода", Нью-Джерсі.

Максим Літвінов і подібні йому, включно з французьким прем'єр-міністром Eppio заперечували істину, а от сам організатор того голоду Сталін не заперечив. Під час зустрічі з прем'єр-міністром Великобританії Вінстоном Черчілем він на питання закордонного гостя дав пряму відповідь щодо кількості жертв, що пізніше цитує в своїх мемуарах Черчіль. Сталін подав цифру в 10 мільйонів, що мало бути коштами колективізації.²³

Говорив про цей злочин і соратник Сталіна, який був довіроеною особою Москви на Україні — Микита Хрушчов.

Але ЧОМУ МОВЧАТЬ ДО ЦЬОГО ЧАСУ ДЕЯКІ РЕЛІГІЙНІ ЦЕНТРИ, чому мовчать уряди багатьох країн Заходу про те, що сталося в Україні, коли, починаючи з осені 1932-го року й кінчаючи весною 1933-го року від голодової смерті, як від якоїсь пошести, Україна згубила понад сім мільйонів свого населення, не маємо відповіді.

Багато, дуже багато питань, можливо, й ніколи не матимуть відповіді!

Підсумовуючи не всі, а краплину фактів, можна все ж сміливо сказати, що Москва взяла на себе непростимий гріх. Вона свідомо РАДИ ТИМЧАСОВОГО ПОРЯТУНКУ СВОЄЇ ІМПЕРІЇ заплянувала і знищила мільйони українських селян, обезкровила й обезголовила український народ, не даючи йому змоги поставити спротиву.

Маси українського населення в ті роки залишились без національно-свідомого керівництва, яке могло б об'єднати сили для спільної боротьби

проти Москви.

Через це, на жаль, мільйонові маси, замість творити грізну лавину проти свого ворога, замість стати непереможним велетнем-Титаном, сунулася стежками до міст і умирали ідучи...

Якої сили і звідки взяв її наш ворог, ворог українського народу, що в 1932-33 рр. перетворив цілу націю в летаргічно-немічну силу? Чому, чому до сьогодні цей злочин залишається безкарним?

На це питання відповіді шукаймо самі у себе та в Господа Бога.

БІБЛІОГРАФІЯ

- ¹⁾ УРЕ, том 4, Видання друге, Київ, 1977, ст. 391-392
- ²⁾ Лавріненко, Юрій — "Розстріляне Відродження", Instytut Literacki, Париж, ст. 11
- ³⁾ там само, ст. 11-12
- ⁴⁾ там само, ст. 12
- ⁵⁾ Соловей, Дмитро — "Голгота України", Накладом "Українського Голосу", Вінніпег, 1953, ст. 85
- ⁶⁾ там само, ст. 177
- ⁷⁾ "Голод 1933 — наслідок політичного рішення". часопис "Народна Воля", ч. 38, 1982, ст. 1
- ⁸⁾ УРЕ, том 5, Видання друге, Київ, 1980, ст. 277
- ⁹⁾ Калинник, Олекса — "Що несе з собою комунізм?", Спілка Визволення України, Мюнхен-Торонто, 1953, ст. 17
- ¹⁰⁾ Др. Калинник, Валентина — "Тоді Грицьки і Опанаси умирали...", часопис "Свобода" — (Мушту вибачатись перед автором, не занотував ч., рік і місяць появи цієї праці — М. В.)
- ¹¹⁾ Маляр Павло — "Голод на Україні в 1932-33 рр", "Українські Вісти", Новий Ульм, ч. 74, 1951 р.
- ¹²⁾ Славутич, Яр — "П'ять людойдів і сто родин засланих на Сибір", "Наш вік", ч. 18-19, 1949 р.
- ¹³⁾ Федорівський Степан — "Документи про соцістське народовбивство", часопис "Народна Воля", ч. 17, 1953 р.
- ¹⁴⁾ Соловей, Дмитро — "Голгота України", Накладом "Українського Голосу", Вінніпег, 1953, ст. 188
- ¹⁵⁾ Федорівський, Степан — "Документи про соцістське народовбивство", часопис "Народна Воля", ч. 17, 1953 р.
- ¹⁶⁾ Соловей, Дмитро — "Голгота України", Накладом "Українського Голосу", Вінніпег, 1953, ст 191
- ¹⁷⁾ там само, ст. 192
- ¹⁸⁾ там само, ст.. 192
- ¹⁹⁾ там само, ст. 177
- ²⁰⁾ Берлін, П. — "Во что Сталин обошелся России" — (рос. мовою), "Народная Правда", ч. 6, 1949, ст. 2
- ²¹⁾ Соловей Дмитро — "Голгота України", Накладом "Українського Голосу", Вінніпег, 1953, ст. 137-142
- ²²⁾ там само, ст.196-198
- ²³⁾ Chamberlin, W. H. — "Political Terrorism", C.S.M., Feb. 20, 1963, p. — "In Letter from our Readers".

"НІКОЛИ НЕ ЗАБУДЕМО МОСКВІ!"

Приречення, яке склали демонстранти в Торонто

Неділя, 29 травня. День хмарний і холодний. Радіо заповідає дощ по полуздні. Куїківських організаторів демонстрації огортає журба за те, скільки людей візьме участь у ній та чи вдасться масовий похід з-під Онтарійського парламенту до міської ратуші. Наближається година 2:00 по обіді. Народ починає напливати рікою, виходячи з підземок чи надіїджаючи автами. Площа перед парламентом починає рясніти транспарантами з різного змісту оскарженням Москви: "Москва — убивець; заморила штучним голодом 7 мільйонів українців!" "Ми ніколи не забудемо голодомору 1932-1933 років!", "Москва, перестань русифікувати Україну!" і багато інших. Молодь з організаційними прапорами у струнких колонах займає місце поруч престола, де служитиметься Панахида. Пласт, СУМ, ОДУМ, всі в одностроїах. Є і представники націй поневолених Москвою народів із своїми національними прапорами: чехи, поляки, мадяри, латвійці, литовці, естонці, білоруси. Бачимо транспарант, мабуть польської групи "Не бути вільній Польщі без вільної України!" Народу вже зібралося понад 8 тисяч. У кожного присутнього білий жетон із фіолетовою стяжкою на грудях, а на жетоні хрест і напис: "У пам'ять 7,000.000 українців голодом замучених Москвою". Теж у значної частини присутніх чорна жалібна опаска на рукаві.

Год. 2 по полуздні. Оркестра "Батурина" грає канадський гімн. Демонстрацію відкриває Френк Дрей — міністер консумпції і соціальних послуг — коротким словом, в якому з'ясовує розуміння трагедії українського народу, викликаної штучним голодом організованим Москвою та висловлює українцям з того приводу глибоке співчуття зо сторони Онтарійського уряду і всього канадського громадянства. Виступ міністра значно поглибив двомовно і релігійно-патріотичним змістом і близкучим стилем виголошення Саскатунський Преосвящений Владика Української Православної Церкви Василій Федак. Трагедію цю закликав Владика не тільки заховати глибоко у власних серцях, але й конче пам'ять про неї слід передати наступним поколінням та добитись осуду Москви історією всього людства за її злочинства, що кличуть до неба про помсту.

Почалась Соборна Панахида, яку відслужили Владики Кир Василій Федак, єпископ УПЦеркви і Кир Ісидор Борецький, єпископ УКЦеркви в сослуженні численних священиків обох віровизнань. Співав хор православної катедри під кермою Валентини Родак.

Зворушливим моментом під час Панахиди було внесення символічної чорної труни, опоясаної українським національним прапором. Благання "Вічна пам'ять виконували могутньо учасники-вірні при сильному басовому заспіві о. Легенюка, що витискало не в одного слізи та гіркі спомини про трагедію.

Година 2:45. Панахида кінчиться, починає падати щораз густіший дощ. Все ж таки форму-

Група юних одумівців на демонстрації.

Торонто, 29 травня 1983 р.

Фото Ів. Корця

штучним голодомором, організованим Москвою в 1932-1933 роках, та закликали цієї трагедії українського народу не тільки ніколи не забути, але й — як висловився Д. Пітерсон — довести світові, що ця людська трагедія не тільки московськими убивцями не визнана, але й вільним світом досі не запримічена. Емоційним насиченням звучала двомовна промова Юрія Шимка, коли він стверджував, що в той час штучного голодомору людина була доведена до тваринності, із-за якої батьки навіть їли власних дітей, діти батьків, щоб тільки вижити. А під кінець своеї глибоко продуманої промови він візвав усіх присутніх піднести праву руку і висловити приречення, що пам'ять про загиблих всі ми збережемо у свідомості наших наступних поколінь та не відступимо з поля бою з російським шовінізмом і імперіалізмом, поки житимемо на білому світі.

Закінчено демонстрацію молитвою "Вічна пам'ять", яку проспівали всі учасники, а оркестра "Батурин" відіграла національний гімн "Ще не вмерла Україна". У вечірніх годинах демонстрація здобула великий розголос у радіо і телепередачах та у всіх трьох торонтських англомовних щоденниках.

Наші співгromадяни далеко ширше і докладніше дізналися про злочин Москви, яка штучним голодомором в 1932-1933 рр. заганяла українських селян до примусових колгоспів, а Сталін в той час із Заходом торгував збіжжям, яке грабував до останньої зернини у селян і тим змушував їх умирати з голоду. Захід платив по \$6,50 за центнер, іншими словами по \$6,50 за кожного вмерлого з голоду українця.

(Новий Шлях, 11 червня, 1983)

ЗРОБІТЬ ПРИЄМНІСТЬ і користь

Вашим дітям — пошліть їх літом

на один із таборів ОДУМ-у!

Слухайте радіопрограму ОДУМ-у
“МОЛОДА УКРАЇНА”

з радіовисильні
СНІН НА ХВІЛЯХ FM 101
в Торонто

КОЖНОІ СУБОТИ
від 6:00 до 6:30 вечора
Керівництво:

Головна Виховна Рада Коша Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді.

Фрагмент з демонстрації.
Торонто, 29 травня 1983 р.

Фото Гр. Неліни

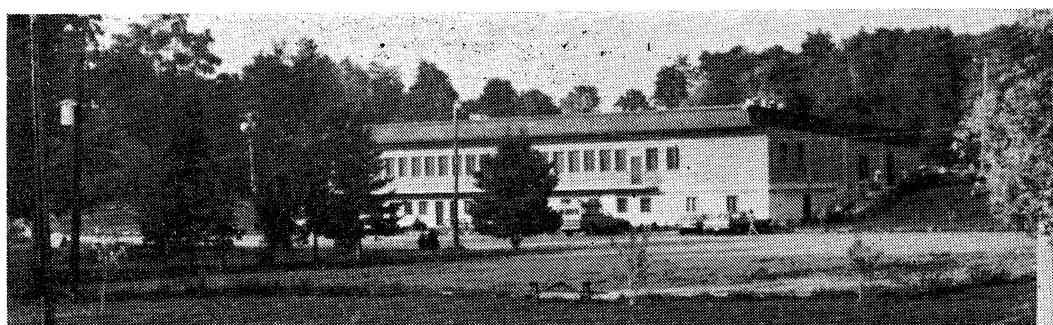
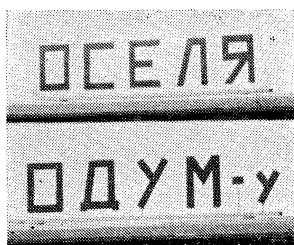
“UKRAINIAN” VACATION RESORT INC.

"УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Board of Directors: P. O. Box 1716, Stn. "A", London, Ont., Canada N6A 5H9

Resort: R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 455-9939 (519) 453-6130

Оселя розташована на окраїні м. Лондону, Онт., Канада, в містечку Дорчестер. На оселі відбуваються Курси Виховників ОДУМ-у, Відпочинково-Виховні Табори Ю-ОДУМ-у, Спортивні Табори ОДУМ-у, Кобзарські Табори ОДУМ-у, одумівські зустрічі, з'їзди, конференції, пікніки та різноманітні імпрези. Зая оселі приміщує 600 осіб і надається на різні українські імпрези з модерним кухонним устаткуванням та смачними українськими стравами. Оселею керує Рада Директорів. Голова — Б. Яремченко. Зацікавлених прошу писати або телефонувати на повищенні подану адресу. При нагоді відвідайте оселю, а ми будемо сердечно вітати Вас.

Інформує І. ДАНИЛЬЧЕНКО — заст. голови та орг. референт

Ол. ХАРЧЕНКО

В ТОРОНТО ВІДЗНАЧЕНО РАДІОПЕРЕДАЧУ "МОЛОДА УКРАЇНА"

Зліва: Джордж Егрі, Ейдін Нікольсон і Петро Родак, керівник радіопрограми "Молода Україна".

Торонтський Клуб Канадських Етнічних Журналістів і Письменників що-року відзначає за певнісяяги деякі етнічні часописи, журнали, радіо і телевізійні програми, а при тому і деяких журналістів і коментаторів, під час Всеканадського Тижня Преси. Цього 1983-го року на таке відзначення удостоїлася й одумівська радіопередача "Молода Україна". Церемонія вручення відзнакень відбулася на бенкеті в суботу 23-го квітня, у залі Торонтського Клубу Преси. Бенкет офіційно відкрив голова вищезгаданого клубу доктор Остап Сокольський. Він привітав усіх гостей на бенкеті та з'ясував важливість вільної канадської преси і вибачився перед присутніми за те, що головний промовець на бенкеті, яким мав бути генеральний прокурор Канади Роберт Каплан — не зміг прибути через важливі державні справи. Головну доповідь прочитала пані Ейдін Нікольсон, депутат Канадського Парламенту. Коли її попросили (в останню хвилину) виступити на цьому бенкеті з промовою, вона справедливо запитала — "Хто ж ті етнічні журналісти й письменники?", бо дотепер вона нічого спільногоз цим клубом не мала. Замість відповіді, їй вручили статут етнічних журналістів і письменників при допомозі якого в неї витворилася чітка уява про цих людей.

У тому статуті-правильнику написано, що головна мета цього клубу полягає в тому, щоб поширювати краще зрозуміння і співпрацю поміж канадськими етнічними групами, які разом із англомовним і франкомовним громадянством та автотонним населенням творять канадське суспільство; стреміти до уdosконалення журналізму в етнічній пресі та в інших засобах масової інформації.

мації в Канаді; боронити принцип демократії; сприяти поширенню всіх аспектів багатокультурності в Канаді та боронити права людини, де б ті права не були загрожені. Саме в такому дусі написана й канадська конституція, з якої пані Нікольсон, для прикладу прочитала 15-ий розділ, де сказано, що в Канаді забороняється дискримінацію супроти всіх громадян на підставі расового і національного походження, кольору шкіри і релігійних переконань. Нова конституція, розділ 27-ий, гарантує канадцям їхню культурну спадщину. Пані Нікольсон додала, що не досить мати конституційні права лише на папері, це, так би мовити, тільки теорія, а застосування таких прав на практиці — куди важливіше для канадців. У сьогоднішньому світі майже всі країни заявляють, що вони демократичні, коли в дійсності багато з них найменш демократичні, бо в тих країнах панують терор і диктатура. Самозрозуміло, що конституція такої диктаторської країни неварта й паперу, на якому написана. Громадянин у справжній демократичній країні є складовою частиною уряду тієї країни, а у диктаторській країні уряд може зробити зі своїм громадянином все, що тільки забажає, наприклад, заставити свого громадянина замовкнути чи навіть знищити. На закінчення пані Нікольсон додала, що етнічні журналісти мають відіграти важливу роль у збереженні справжньої демократії в Канаді та побажала присутнім боронити ті ідеали, що записані в статуті Клубу Канадських Журналістів і Письменників. Назагал депутат Канадського Парламенту Ейдін Нікольсон заслуговує на признання за її першу доповідь у клубі журналістів і за неї ій можна дати університетську оцінку — А з плюсом (A+).

Відзначення за найкращу статтю етнічного журналіста у "Торонто Сан" отримав Джордж Егрі. До речі, цей журналіст, угорського роду, своєчасно виступив в обороні свого земляка, Імре Фінта, якого мисливці за нацистами і воєнними злочинцями безпідставно були звинуватили у висилці трьох тисяч жидів із Угорщини у німецькі концтабори під час Другої світової війни. Після того втручання Імре Фінта виправдали, але зате Джордж Егрі втратив посаду редактора угорської газети "Менора", яку він (Джордж Егрі) заснував. На цьому бенкеті разом було вручено сім відзначень, з яких два отримали українці: одне пані Ярослава Зорич, редактор "Жіночого Світу", за "найкращий етнокультурний жіночий журнал", та інженер Петро Родак, керівник одумівської радіопередачі "Молода Україна", за "успішні етнокультурні радіопрограми". Наш керівник подякував управі клубу за признання і заявив, що те відзначення, яке йому вручила пані Нікольсон, у рівній мірі належить усім дикторам "Молодої України", при тому назвавши їх прізвища й імена та пояснив присутнім що саме означають в англійській мові слова — Молода

Нагорода для одумівської радіопередачі "Молода Україна".

Україна. Він також повідомив присутніх коли і на яких хвилях можна слухати одумівську радіопрограму, за що отримав багато оплесків.

Великим атракціоном на бенкеті був виступ головного редактора "Торонто Сан" Варвари Аміель, яка мала вручити відзначення Джорджові Егрі, але тому що вона спізнилася, за неї цю роль виконала (знову ж) пані Нікольсон. Між іншим, у своєму короткому слові-привіті панна Аміель сказала, що вона захоплена етнічними журналістами, а особливо тими, що прибули в Канаду зі східної Європи, які, за її словами "змагаються проти сил тоталітаризму". В імені онтарійського прем'єра Вільяма Дейвіса привіт учасникам бенкету склав депутат провінційного парламенту, знаменитий оратор Юрій Шимко. Він між іншим сказав, що в Канаді федеральний, провінційний і міський уряди, а при тому й політичні правлячі й опозиційні партії дуже цікавляться тими справами, про які пише загальна й етнічна преса та про які говорять радіо й телевізійні коментатори. Господар бенкету Міло Зламаль запитав Юрія Шимка чому в онтарійському уряді немає етнічних представників? Юрій Шимко відповів, що міністер провінційного уряду Рубин Бейц — німецького роду, міністер Лері Гросман — жидівського, міністер Микола Лелюк — українського, і т. д., і додав, що у сьогоднішньому світі лише в Канаді недавні іммігранти мають можливості бути вибраними під час загальних виборів і служити своєму суспільству. За влучну і дотепну відповідь присутні нагородили Юрія

Шимка щирими і гучними оплесками.

У мистецькому програму бенкету входили декілька пісень, а між ними й оперні арії, у виконанні Данути Чарнік, сольо відомої канадської танцюристки Даєни Каленті (присутні були захоплені її виконанням), та виступи губного гармоніста Міко, гітариста Бозідара й оперного співака Йссила Гамваса. Хоч бенкет з нагоди вручення відзначень в Клубі Канадських Етнічних Журналістів і Письменників не можна порівняти до нагород Пуліцера, коли мова йде про слово, або до нагород Оскара, коли мова йде про мистецтво, все ж таки цей бенкет пройшов на високому культурному, мистецькому і політичному рівнях.

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1

LONDON, ONTARIO

(PRE-MIX CONCRETE)

БУДОВА ПАМ'ЯТНИКА СВ. П. МИТРОПОЛИТОВІ В. ЛИПКІВСЬКОМУ В ПОВНОМУ РОЗМАХУ

Бавнд Брук — В суботу, 26 лютого 1983 року в приміщенні Консисторії УПЦеркви в Бавнд Бруку відбулося чергове засідання членів Ділового комітету побудови пам'ятника св. п. митрополитові В. Липківському. Участь у нарадах взяли: о. прот. С. Біляк — голова Консисторії та заступник голови Ділового комітету, інж. Є. Кальман — секретар, інж. О. Шевченко — скарбник, інж. П. Матула — голова Мистецької комісії, маєстро П. Капшученко — скульптор проєкту пам'ятника, архітектор Т. Добуш та запрошений комітетом власник місцевої фірми, яка займається ставленням пам'ятників на цвинтарі св. Андрія при Церкві-Пам'ятнику, пан В. Безсонів. Нарадами провадив в. о. голови комітету д-р Юрій Криволап.

Учасники нарад розглянули декілька кошторисів, пов'язаних з будовою пам'ятника та площею навколо, і узгіднили колір і якість граніту, з якого буде виготовлений п'єдестал.

На основі звіту скарбника, до дня засідання до каси комітету вплинуло приблизно 107.000 доларів. Оперативні видатки становлять 25.500 доларів. У відповідь на цьогорічне різдвяне поздоровлення поступило 7.000 доларів, за що комітет складає найщирішу подяку жертводавцям. З уваги на переобтяження іншими обов'язками, а також кількістю пожертв, скарбник знаходиться в боргу з висиланням квитанцій, за що щиро вибачається перед жертводавцями. Обіцяємо, що ці недотягнення будуть вирівняні в близькому майбутньому.

Перед засіданням члени комітету д-р Ю. Криволап та інж. П. Матула в супроводі скульптора П. Капшученка відвідали Інститут Джансона, в майстерні якого оглянули побільшену до нормальної величини фігуру постаті св. п. митрополита В. Липківського. Сама постать має вісім стіп (2 метри і 35 см) та є зображена у вигляді пального проповідника. На глядача ця постать, особливо риси обличчя та жестикуляція рук, робить незабутнє враження. Вилиття фігури з бронзи та достава її до Бавнд Бруку мають бути закінчені до 30 серпня 1983 року. Офіційне відкриття і посвячення пам'ятника проєктується на другу половину жовтня цього року. Але все це буде залежати в першу чергу від наших фінансових спроможностей. На основі загальних обрахунків, для остаточного закінчення будови пам'ятника потрібно ще 35 до 50 тисяч доларів.

П'єдесталь під фігуру пам'ятника буде складатися з трьох великих кусків граніту загальної величини 10.5 стопи (3 метри і 8 см). Височина цілого пам'ятника буде виносити 18.5 стопи. Діловий комітет на своїх нарадах ще 23 жовтня 1982 року в резиденції митрополита Мстислава вибрав та затвердив відповідальні цитати з проповідей св. п. митрополита В. Липківського, які будуть вибиті на граніті п'єдесталю. Спереду, на середній брилі, буде вибито в українській і ан-

глійській мовах великими літерами: *Василь Липківський. Митрополит Київський і всієї України. 1921-1927.* На верхній брилі: "Тепер ми вже маємо свою рідну матір — свою церкву святу українську, яка звертається до нас з словом Христовим на нашій рідній мові". На задньому фоні, на верхній частині п'єдесталю, будуть вибиті відомі слова митрополита-мученика: "Ні, не померли для нас ті наші попередники, що свої білі кості за краще життя України склали в високих могилах. Їх душі, їх вічно живі, рідні нам душі, сднаються з нами, підбадьорують в нас силу, підтримують надію, накладають на нас певні завдання й обов'язки до нашої матері". На середній — слова від народу: "З глибокої пошані до митрополита Василя Липківського і його побратимів у боротьбі за відродження УАПЦ, українці на всіх континентах сущі, здвигнули цей пам'ятник Р. Б. 1983". По боках п'єдесталю будуть зображені собори — св. Софії і Микільський. Мистецьке оформлення літер та силиєтів соборів виконує відомий мистець професор П. Мегик.

Як було зазначено раніше, посвячення пам'ятника плянується в другій половині жовтня 1983 року. Діловий комітет вірить, що українська громада, так як і в минулому, широко відгукнеться своїми пожертвами та уможливить будівельному комітетові осiąгнути нашу спільну ціль. Пожертви, які є звільнені від федеральних податків, просимо надсилати на адресу:

METROPOLITAN LYPKIVSKYU MEMORIAL FUND
St. Andrew's Federal Credit Union P. O. Box 375
S. Bound Brook, NJ 08880

МИКОЛА БОЙЧУК

ВЛАСНИК

HOLIDAY INN of SOMERVILLE

US ROUTE 22 (E. Bound), Bridgewater N. J. 08807

Тел. (201) 526-9500

Зручно з Ньюарку, Нью Йорку і околиці.

Вигідні, модерні, просторі, привабливі

ПРИМІЩЕННЯ

для

весіль, хрестин, банкетів, поминок, громадських імпрез, товариських зустрічей.

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ

(Лист віцепрезидента Джорджа Буша до владики Мстислава)

Віцепрезидент
Вашингтон
22 квітня 1983

Дорогий Архиєпископе Скрипник!

Великій громаді українців в США та у вільному світі висловлюю мое найглибше співчуття з приводу 50-ї річниці Великого голоду. Ви вшановуєте тепер трагічну річницю в історії Вашого народу. Я також поділяю з Вами Ваше горе.

Пам'ять про цю жахливу подію нехай буде з нами сьогодні і в усі дні нашого життя, щоб майбутні покоління не допустили до її повторення.

Моя дружина Барбара ділить зі мною Ваше горе і ми обоє молимося за душі жертв та їхніх родин, що зазнали мук цієї жахливої події.

Відданий — Джордж Буш

ДО 85-ЛІТТЯ ВЛАДИКИ МСТИСЛАВА

(Лист президента США Регена)

Білій Дім
Вашингтон
13 квітня 1983

Дорогий Архиєпископе Скрипник!

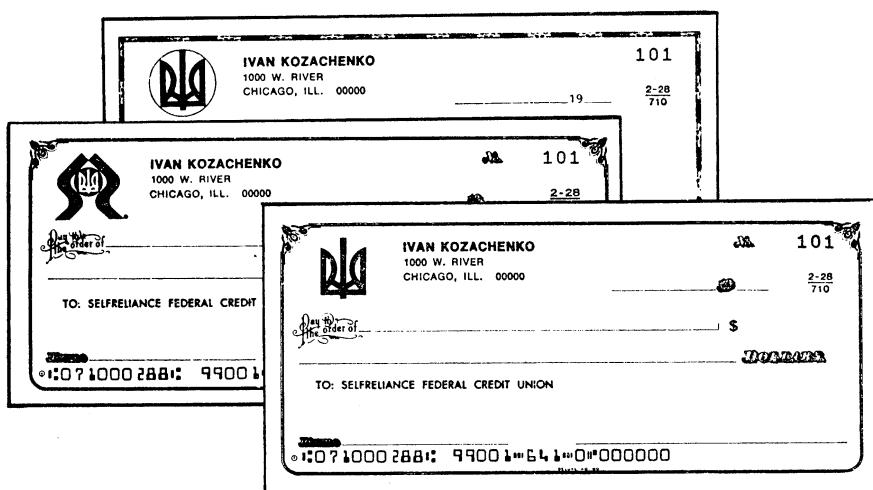
Складаю мої найсердечніші побажання з нагоди відзначення Вами цієї особливої річниці. Нансі й мені приємно зложити Вам наші добре побажання з цієї нагоди, коли Ви відзначаєте роки, що Ви їх присвятили для духовного добропуту інших.

Ваша праця є відгук на те особливе покликання, що його мало людей мають привілей почути. Духовна сила нашої нації була ковано людьми, як Ви, які охоче присвятили себе Божій праці. Приносячи утіху й спокій людському духові. Ви помогли справі зміцнення фундаментів віри, яка для людства має величезне значення.

Нехай благословить Вас Бог і держить Вас у Своїй опіці.

Відданий
— Рональд Реген

“УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ”

“САМОПОМІЧ”

2351 W. Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 489-0520

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ
(ДРЕФТИ) та інші чеки
МОЖНА ДІСТАТИ
В УКРАЇНСЬКИХ
КРЕДИТОВИХ
КООПЕРАТИВАХ.

КООПЕРАТИВНІ ЧЕКОВІ
КОНТА є КРАЩІ
ЯК ЗВІЧАЙНІ ЧЕКИ.

- Трансакції є безкоштовні
- Не вимагаємо мінімального сальда на конті.
- Перших 150 дрефтів даром, при відкритті нового дрефт конта
- Заробляють дивіденду
- Дрефти мають копії

"Іще для нас уродить жито,
Переживем біду гірку.
Зерно вмирає, щоб ожити
У золотому колоску".

М. Руденко

ЗУСТРІЧ ОДУМ-У

США Й КАНАДИ З УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДЯНСТВОМ

п р и с в я ч е н а
МИКОЛІ РУДЕНКОВІ

від 2-го до 4-го вересня 1983 р.

на оселі ОДУМ-У "УКРАЇНА" біля Лондону, Канада

ПРОГРАМА ЗУСТРІЧІ:

П'ЯТНИЦЯ 2-го вересня — 6-та год. вечора:

Товариська зустріч молоді — Господар філія ОДУМ-У в Лондоні

СУБОТА 3-го вересня:

Міжфіяльні спортивні змагання з відбиванки та легкої атлетики
від 10-ої години ранку

О 6-ій годині вечора в залі оселі ОДУМ-У "УКРАЇНА"

БЕНКЕТ і ЗАБАВА

оркестра "СОЛОВЕЙ" з Торонто

Головним промовцем на бенкеті буде Світлана Кузьменко

Господар бенкету — Тетяна Дрозд з Торонто

10:30 год. ранку: Служба Божа

12-та год. дня: слово голови ЦК ОДУМ-У Ол. Пошиваника
Дефіляда одумівської молоді.

На Службі Божій і на Дефіляді присутність одумівців
в одностроях обов'язкова

12:30 год. дня: Спільний одумівський обід

2:00 год. дня: КОНЦЕРТ одумівських мистецьких груп
США і Канади

Відповідальні за концерт Оксана М е т у л и н с ь к а і
Микола Б а л д е ц ь к и й

— В Е С Е Л А В А Т Р А —

За докладнішими інформаціями звертайтесь до місцевих філій
ОДУМ-У і відділів ТОП-у

Телефони: в Лондоні: 681-7468, в Маркгам: 294-9340 і 668-8240
в Торонто: 889-0640

ЗАКЛИКАЄМО УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ДО МАСОВОЇ
УЧАСТИ.

КОМІТЕТ

ОДУМІВСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ

В погожий день, 21-го травня, при співучасті Катедрального хору св. Володимира в Торонто, вінчали молодих одумівців Ларису Дрозд і Володимира Деркача отці протопресвітери Ю. Ференсів і Д. Фотій. Це — друге, традиційне, за народними звичаями, українське весілля в родині Ліни й Павла Дроздів. Два роки тому вони віддали заміж донечку Людмилу за сина настоятеля церкви в м. Ст. Кетерінс — Петра Критюка.

В підготовці й переведенні весільних церемоній, у всьому, до дрібниць, відчувалася дбайлива рука матері молодої — пані Ліни Дрозд.

У просторій розкішній залі при церкві св. Петра і Павла молодих зустрічали батьки з по мистецьким виготовуваним короною у формі гілочки дерева оздобленої пташками, роботи пані Павлюк. Вітали біля 400 друзів молодих і їхніх батьків та восьмичленна одумівська оркестра "Соловей" під керівництвом Петра Байрачного.

Обведений рушником референт юнацтва ОДУМ-у, директор української школи та Курсів Українознавства при Катедрі св. Володимира — весільний староста Віктор Педенко керував вроčистою весільною церемонією.

У своїй весільній промові староста відмітив, що молоді-Лариса — донечка знаних і шанованих у нашій громаді панства Ліни й Павла Дроздів. Ще змалку Ларису записали батьки до ОДУМ-у, бо й самі батьки, від початків ОДУМ-у є активними одумівцями. Працьовита й ініціативна Лариса свого часу була головою Торонтської філії ОДУМ-у.

Маючи музичну освіту, захоплені працювала з юними одумівками. Зорганізувала вокальну групу одумівок, наполегливо з нею працювала, і на музичному фестивалі українських молодіжних організацій у Торонто, організованому Комітетом Українців Канади, одержала найвищу нагороду.

Під керівництвом В. Родак Лариса щороку приймала участь у виступах на "Караванах" ет-

Лариса (Дрозд) і Володимир Деркач.

Торонто, 21 травня, 1983 р.

нічних груп Торонто. Поруч із виступами у хорах, Лариса виступала у танцювальному ансамблі "Веснянка" під керівництвом М. Балдецького. Лариса закінчила Недільні Курси та Курси Українознавства ім. Ів. Котляревського при Катедрі св. Володимира в Торонто з нагородою. У фаховій ділянці — Лариса закінчила факультет невропатології у Торонтонському George Brown College.

Володимир — син української православної родини панства Галини й Методія Деркачів. Закінчив українську школу та Курси Українознавства ім. Ів. Котляревського при Катедрі св. Володимира в Торонто. Свого часу співав у одумівському хорі під керівництвом В. Родак. При громаді й познайомився Володимир із Ларисою.

Володимир закінчив психолого-гічний факультет у Йоркському університеті за що одержав В-А з гонором.

У скромного з уродження Володимира є окремі зацікавлення, які він утаємничує і в своєму товаристві. Це — філософія й любов до художнього мистецтва. На стінах Володимирового помешкання ми бачимо картини відомих мальярів, які студентові нелегко доводилося надбати.

У веселій товариській атмосфері відбувалися весільні забави. Щоправда, не обійшлося й без курйозів: кидаючи дружкам вінок, молода-Лариса трішки прорахувалася; вінок сковався за світлами. До допомоги покликали у літньому віці сторожа з шістнадцятьстоповою драбиною. І в короткому часі, з найвищого щабля драбини сторож гордо вимахував над головами дружок та гуртом молодих дівчат "спійманим" вінком.

До танців пригравала оркестра "Соловей". Гости розважалися. Поміж танцями хористи катедрального хору затягували народні пісні, немовби, змагалися з оркестром за перше місце. Столи були завалені різноманітною сложивою і дорогої якості питвом. Обличчя сватів осяяні щирою усмішкою задоволення. Здавалося, свати в душі дякували своїм дітям за УКРАЇНСЬКЕ ПОДРУЖЖЯ.

B. Вакуловський

Друзі молодих і їхніх батьків та редакція "Молодої України" бажають Ларисі й Володимирові щасливого, безтурботного подружнього життя і МНОГАЯ, МНОГАЯ ЛІТА.

СПИСОК

жертводавців на побудову Пам'ятника св. п. Митрополитові Василеві Липківському

600.00 дол.	— Григорій Борсук.	зом 527.52 дол.)
400.00 дол.	— о. протопресвітер Демид Бурко (разом 660.00 дол.)	150.00 дол. — Д-р І. і М. Андрушак (разом 250.00 дол.)
260.00 дол.	— В. Тунцький (разом ла (разом 1,550.00 дол.)	125.00 дол. — Григорій і Марія Романенко (Канада)
250.00 дол.	— Ераст Курошицький	100.00 дол. — В пам'ять Михайла Лопушок (переслано Вал. Косогор), Теодор Дудник, О. і Т. Шевченко (разом
177.52 дол.	— Зі заповіту пані Елізавети Євтушенко (ра-	

250.00 дол.), проф. Р. Рейнарович в пам'ять проф. Богдана Стефановича, К. і М. Матула в пам'ять О. Пономаренка (разом 185.00 дол.), д-р Володимир Янів, Павло Квасниця, д-р Г. і Й. тимочко в пам'ять батька В. Колодуба, о. Чинченко (Канада), 77-ий відділ СУА ім. Алли Горської в Чікаго, А. і В. Побивайло, Юлія Полянська, добродійка Н. Непрель, Петро і Наталка Буняк (разом 230.00 дол.), родина Шайдевич, Юрій і Таїса Потієнко в пам'ять родичів протодиякона Василя і Аргипіни Потієнко та св. п. д-ра Василя і Александри Дмитріюк.

50.00 дол. — Любина Терещенко (разом 250.00 дол.), М. і Є. Громницькі (разом 100.00 дол.), Г. Новак, І. Котик в пам'ять А. Майстренка

35.00 дол. — Агрипина Чумак з донею Лідою в пам'ять чоловіка і тата Онисима А. Чумака.

30.00 дол. В. Басюк, В. Лоян, Євстахія Кмета.

25.00 дол. — О. і М. Адамович, В. і Н. Кузьменко (Канада), о. А. Якобс, д-р Р. Лисяк, Ю. і К. Ковінько, родина Колос (Інна, Іван, Юрко) замість квітів на могилу Людмили Карпів-Прозен, Соня Майстренко з сином Володимиром в пам'ять Кирила Левченка, М. Скиба (разом 35.00 дол.), Ф. Олійник, Александра Лисий, Віктор Андрієв з родиною.

20.00 дол. — П. Колтонюк, Галина Білоус (разом 55.00 дол.), А. Щурук, О. Котенко, Т. і К. Погуляй в пам'ять Михайла і Неоніли Коваленко, Т. Липовий в пам'ять дружини Marii.

15.00 дол. — П. і Н. Лещин

12.00 дол. — М. Сороколіт

10.00 дол. — І. Галущенко, Т. Іванюк, П. Шарласенко.

5.00 дол. — Лідія Калашнюк (разом 10.00 дол.)

В ПАМ'ЯТЬ о. ПЕТРА МАСВЬКОГО

500.00 дол. — Петро і Оля Матутула (разом 1,550.00 дол.)

277.00 дол. — п-во Й. Порайко

50.00 дол. — М. Швейко, В. Спі-

зарчук, Ю. Шмалий з ма-
мою Зеною.
40.00 дол. — Ю. Куриленко.
20.00 дол. — М. Керелюк, Катери-
на Турянська замість кві-
тів.
10.00 дол. — Д. Тромса, п-во І.
Білинські.

В ПЕРІЦУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ СВ. П. ВАСИЛЯ ІВАНОВИЧА ДІБЕРТА

100.00 дол. — А. В. Діберт (разом 250.00 дол.) П. і О. Матула (разом 1,650.00 дол.)
Разом 1465.00 дол.

В ПАМ'ЯТЬ ЛІДІЇ ПРИХОДЬКО

10.00 дол. — П. і О. Матула (разом 1,660.00 дол.), Варвара Діберт (разом 125.00 дол.)

ЗБІРКОВІ ЛИСТИ Ч. 14 і 15

Збірщик Т. Шіян, церква св. Покрови в Сан Дієго

250.00 дол. — д-р Ярослав Кушнір
100.00 дол. — Іван Г. Кревсун
50.00 дол. — Олександр і Софія Скоп
30.00 дол. — О. і С. Нестеренко, Б. Свірський
25.00 дол. — Марко Т. Гордіюк, П. Іващенко
20.00 дол. — Б. і І. Іваницькі, М. Малий
15.00 дол. — Павліна Кембел сун, С. Гейзляр, А. і І. Китастий, В. Зоря-Барнай
5.00 дол. — І. Остапенко, О. Майданський, П. Шевченко, Б. Креєр, П. Цяпар, Надя Хам, П. Греськів.
3.00 дол. — О. Зеліско
2.00 дол. — В. Сіяк

Від парафіян і прихожан церкви св. Андрія в Аддісон, Ілл. о. А. Ситник — настоятель; О.. Німченко — голова Парафіяльної ради; Теодор Гринчук — скарбник.

Сестрицтво Св. Софії \$250.00
Марія і Михайло Сущенко 150.00
Братство Св. Андрія 100.00
Д-р Лідія Куриляк 100.00
Д-р Лідія Середницька 50.00
Олександр Німченко 25.00
Іван Тригубчик 25.00
С. Дмитренко 25.00
Іван Козацький 25.00
Юрій Коломиець 25.00
Юрій Паславський 25.00
Марія і Іван Яреско 25.00

Зоя і Микола Филипович	20.00
Лінна Теркун	20.00
Григорій Прокурін	20.00
стець Анатолій Ситник	20.00
Іван Яловега	20.00
Олександр Чайка	20.00
С. Мацькевич	20.00
Володимир Смілянський	20.00
Н. Таран	20.00
Д-р Тамара Тимцюрак	20.00
Степан Вестеровський	15.00
І. Гавриленко	15.00
Нікалос Козюра	15.00
Теодор Гринчук	10.00
Александр Федій	10.00
Аркадій Мороко	10.00
Ліндрій Ступа	10.00
Василь Ступа	10.00
Євстахій Мазяр	10.00
Василь Марух	10.00
Маргарита Чухalo	10.00
Микола Ковальчук	10.00
Василь Пахучий	10.00
С. Дерзко	10.00
Всеволод Партикевич	10.00
Вілліям Діамонд Слободян	10.00
С. і Ю. Масник	10.00
Микола Пост	10.00
Степан Шумський	10.00
Люся Мазяр	10.00
Олександр Філенко	10.00
Ольга Скляр	10.00
М. Суховерський	10.00
Юрій Демченко	10.00
Наталія Гончаров	10.00
Степан Дубовик	10.00
Микола Таран	10.00
Ріктор Братків	10.00
А. Тищенко	10.00
Надя Голяш	10.00
Євдокія Горошко	10.00
Афанасій Козленко	10.00
О. Павлик	10.00
Світлана Кусик	5.00
Галия Бобрик	5.00
Павло Іванів	5.00
Ніна Тригубчик	5.00
Павло Дудка	5.00
Євген Руденко	5.00
Семен Білик	5.00
М. Козленко	5.00
Валентина Маланчук	5.00
Павло Циганюк	5.00
Софія і Роберт Мошос	5.00
Петро Федій	5.00
Сергій Ковальчук	5.00
А. Сосновий	5.00
Теодор Коваль	5.00
Іван Пелюхівський	5.00
Микола Базарний	5.00
І. Карасейчук	5.00
А. Трой	10.00
Сіваченко Л.	10.00
Крикливець Й.	10.00
Богдашевський	10.00
Дмитренко Гр.	10.00

Л. Целінський	25.00
Д-р В. Трухлий	50.00
Горбовий А.	5.00
Паукстіс	5.00
Благита Л.	5.00
хор св. Андрія	100.00

Від парафіян і організацій при Церкві "Святої Тройці" в Чиктовара Н. Й. о. Б. Сенсьо — настоятель, Б. Ксвітан — голова Парафіяльної Ради. М. Рудай — скарбник

Братство Св. Андрія Первозваного	\$250.00
Сестрицтво Св. Ольги	250.00
Усик Володимир в пам'ять Матері	150.00
Заєць Федір	100.00
Петручик Максим і Ульяна	75.00
От. Богдан Сенсьо	50.00
Маковський Петро і Валентина	50.00
Опанашук Андрій і Валентина (разом -100.00)	50.00
Опанашук Дмитро і Людмила	50.00
Макуха Петро	50.00
Потішко Василь	50.00
Лящук Лариса	30.00
Збірка під час Різдва	3232.00
Дзюба Володимир	25.00
Царик Леонід і Ольга	25.00
Двигун Василь	20.00
Шумський Михайло	20.00
Козенко Андрій і Єва	20.00
Неліпа Микола і Настя	20.00
Солоп Яків	20.00
Супрунович Олександер	20.00
Згібай Олекса і Марія	20.00
П-ні Матка Евгенія Лящук	20.00
Чмола Тарас і Ірина	20.00
Матух Марія	20.00
Матвійчук Олександер	15.00
Татранський Ніна	10.00
Жовнір Семен	10.00
Різун Михайло	10.00
Квартерук Володимир	10.00
Негребецький Андрій	10.00
Кондратюк Кирило	10.00
Худий Захарій	10.00
Лобур Петро і Надія	10.00
Іващенко Олексій	10.00
Лосенко Олексій	10.00
Ковтун Борис	10.00
Пришляк Галина	10.00
Бучинський Іван	10.00
Бучинський Йосип	10.00
Нестеренко Іван і Ганна	10.00
Нечипорук Семен (разом	\$75.00)
Успенко Іван	5.00
Швець Микола (Ст.)	5.00
Тупицький Володимир	5.00
Черник Константин	5.00
Гержан Григорій	5.00

Олійник Олександер	5.00
Неліпа Микола	5.00
Жуковська Зіна	3.00
Пушкелін Валентина	1.00
Разом	\$1.646.00

о. Ігор Зботанів, настоятель церкви св. Тройці в Гощен, Інд.
\$50.00 — П. Олефіренко, А Задерей.

\$25.00 — І. Гришац, Я. Зозуля в пам'ять протодиякона Антона Зозулі.

\$20.00 — о. Ігор Зботанів, Ф. Стороженко, А. Герус, А. Василів в пам'ять Афанасія Борисенка.

\$10.00 — А. Садова, М. Гриневич, А. Луценко, Н. Гринченко, М. Бедрицька, С. Момотюк, І. Юрків, П. Швець, Ф. Городь, Л. Цайгер, І. Гулевич, А. Багнівський, А. Тарадайка, М. Донський.

\$5.00 — П. Новаченко, В. Савчук, М. Максименко, М. Моторук, А. Гончаренко, К. Горінь, Т. Масюк, П. Пнівчук, Я. Звірковський, М. Борисенко, І. Брушленко, І. Загурський, М. Щербань, Г. Погибко, М. Хоменко, П. Тимошенко, Я. Кучерик, Ф. Прокопенко.

Разом \$460.00

Попередньо зі збірки в церкві св. Тройці в Гощен, Інд. було передано паном А. Луценком \$151.63.

В пам'ять б. п. Данила Завертайла (організатор збірки Д. Грушецький)

500.00 дол.	— Володимир Котенко (разом 625.00 дол.)
100.00 дол.	— Ю. і О. Лисики, Параска Завертайло
50.00 дол.	— Г. і Т. Неліпи
30.00 дол.	— Д. і Г. Грушецькі (разом 55.00 дол.)
25.00 дол.	— Ф. і Н. Ревенки, І. і М. Михайловські
20.00 дол.	— К. Сімаговська, В. і Г. Педенки
10.00 дол.	— П. Лисик, В. Тимошенко, А. Лисик, Б. Яремченко, В. Нікітін, І. Данильченко, В. Багмет, І. Лисик, М. Матулинський, О. Матулинська, А. Луппо, І. Деркач, Л. Ліщина, О. Коновал, Ф. і М. Гайові, М. Шаблій, О. Масловська, І. Муха, М. Пошиваник, В. Косогор.
7.00 дол.	— філія ОДУМ Міннесота

5 дол. — Петро Завертайло, Д. Кіреєв, П. Сеник, О. Багнівська, М. Ч.... (нерозбірливо), В. Швець, Ю. М... (нерозбірливо), І. Осійчук, В. Тимошенко, Череванко, А. Федій,
3 дол. — Ю. Швець
2 дол. — Микола?, В. Сніг.

ЛИСТА Ч. 201: У ПАМ'ЯТЬ ДМИТРА НЕСЕНА

Збірщик Ольга Гурська
50.00 дол. — Ілля Хейлик
20.00 дол. — Ольга Войтюк, Параскевія Нессен
10.00 дол. — І. і Г. Гаврас, Катерина Куряча (разом 20.00 дол.), Т. Філонь, П. і О. Бережні, Василь і Віра Хилько (разом 70.00 дол.), о. прот. М. Борисенко (разом 50.00 дол.), Ф. Костянко, Є. Громич, Павліна Зінченко, Ольга і Петро Гурські (разом 160.00 дол.), С. Вирста.

5.00 дол. — Марія Федоряка (разом 20.00 дол.), В. Пишук, Г. Бюзда, К. Луценко (разом 15.00 дол.), В. Басараб, В. Павленко, В. Шагалій, В. Шумицький, Варвара Баєва (разом 10.00 дол.) А. Гнатченко

3.00 дол. — Дюба Гичко (разом 8.00 дол.), Т. Слюсаренко.

1.00 дол. — П. Мельник.

Листа ч. 202. Збірщик: Ольга Гурська

50.00 дол. — Микола Француженко (разом 200.00 дол.), Я. Ревуцький.

25.00 дол. — М. Бережинський

20.00 дол. — Д. Івко

10.00 дол. — І. і П. Мельник

Разом пані О. Гурська зібрала 2,372.00 дол.

Жертвуйте на:

Metropolitan Lytkivskyj Fund #760
St. Andrew's Federal Credit Union
P. O. Box 375, So. Bound Brook,
N.J. 08880

Олексій Шевченко — скарбник

Передплатники розбудовують, а післяплатники руйнують вільну українську пресу, а в тому є "Молоду Україну"!

РОЗКЛАД ТАБОРІВ ОДУМ-У НА 1983 РІК

Канада — Схід

Оселя ОДУМ-у "Україна", Лондон, Онт.

Від 2-го липня до 16-го липня

17-ий Табір Виховників Юного ОДУМ-у

Командант — Д-р Юрій Криволап СВП ОДУМ-у. Заступник коменданта — Олексій Шевченко СВП ОДУМ-у.

Писар — Наталка Неліпа, ВЮО. Старший бунчужний — Ігор Лисик, ВЮО. Старша бунжучна — Олександра Косогор, ВЮО. Обозний — Віктор Педенко, СВП ОДУМ-у.

В ПРОГРАМІ: Гутірки, семінари на історичні, релігійні, літературні, політичні і організаційні теми; двох-денна мандрівка; спортивні змагання; забава; прощальна ватра; видача посвідок.

За інформаціями звертайтеся на адресу:

Dr. G. N. Krywolap
221 Edridge Way
Catonsville Md.
U.S.A. 21228
Tel. 301-744-0168

Від 17-го липня до 30-го липня

21-ий Відпочинково-Виховний Табір Юного ОДУМ-у

Командант — Павло Лисик, СВУ ОДУМ-у і Віктор Ліщина, ВЮО ОДУМ-у

За інформаціями звертайтеся на адресу:

W. Tymoshenko
26 Sanderson Rd.
Rexdale, Ont. M9V 1C7
Tel. 416-742-3181

Від 31-го липня до 14-го серпня

4-ий Кобзарський Табір ОДУМ-у

Командант — Віктор Ліщина, ВЮО ОДУМ-у.

За інформаціями звертайтеся на адресу:

827 Indian Rd.
J. Danylchenko
Mississauga, Ont. L5H 1R4
Tel. 416-274-2249

Від 14-го серпня до 27-го серпня.

5-ий Спортивний Табір ОДУМ-у

Командант — Віктор Педенко, СВП ОДУМ-у.

За інформаціями звертайтеся на адресу:

V. Pedenko
Henderson Ave.
Thornhill, Ont. L3T 2K3
Tel. 416-889-0640

США — Захід

Від 24-го липня до 6-го серпня

МІННЕАПОЛІС

ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР

Сіблей Стейт Парк, Міннесота

Зо інформаціями звертатися до:

Alexander Polec
3520 Edward Street
St. Anthony, MN., 55418
(612) 781-8204

США — Схід

НЬЮ-ЙОРК

ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР

Оселя ОДУМ-у "КІЇВ", Акорд, Н. Й.

Перший — 2-16-го липня

Другий — 17-30 липня

КОБЗАРСЬКИЙ ТАБІР — 3-16 липня

Оселя "Верховина", Глен Спей, Н. Й.

Зо інформаціями звертатися до:

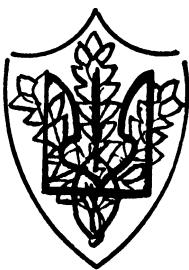
Alexander Neprel
85-71 148 Street
Jamaica, N. Y., 11435
(212) 657-0317

ДАР НА ТАБОРИ

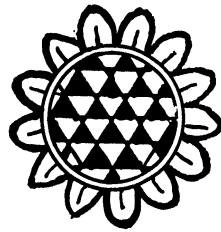
Філія ОДУМ-у в Ошаві дарує на потребу одумівських літніх тaborів у цім році 250 дол., і закликає щоб інші філії та всі хто може теж допомогли в цій дуже важливій ділянці.

**Філія ОДУМ-у і ТОП-у
в Ошаві**

**ДАЙТЕ НАГОДУ бути Вашим дітям з
рештою молоді ОДУМ-у на
сходинах в роях, на тaborах!**

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

Олесь БЕРДНИК

НЕЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ

(Уривок з фантастично-пригодницької повісті "За чарівною квіткою")

Між густими вітами дерев блиснув срібний промінь місяця, впав на траву. В його примарному свіtlі все навколо набрало казкового вигляду. Мов живі, ворушилися темні кущі, поважно хиталися стовбури сосен, десь тонко і жалібно скрипів дуб.

Раптом над головою щось заухало, зарогталося противним хриплким сміхом. Сеня притиснувся до землі, Юлька злякано писнула, і навіть у хороброго Васі потерпла шкіра на голові.

— Що це? — ледве витиснув з себе Вася. Всі несміливо підняли очі вгору, звідки почулися звуки. Там, між листям старезного дуба, світилися два зеленкуваті огні. Вони то загасали, то розгоралися, наче автомобільні фари.

Кілька хвилин діти, злякано насторожившись, дивилися вгору. Ось Юлька полегшено зітхнула.

— Хлопці, а я знаю, що то таке!

— А що? — недовірливо запитав Сеня.

— Сова! То вона так сміється... I очі в ній світяться! Вона вночі літає...

Всі троє на деякий час забули про втому і все поглядали на сову, але вона більше не сміялася, а потім і вогники зникли. Очевидно, нічна господарка лісу заплющила очі.

— Хлопці! — нарешті обізвався Вася. — А як ще визначають напрям на північ?

— Ще якось по моху, — непевно буркнув Сеня.

Вася повернувся до нього.

— Як по моху?

— Знаю, хлопці! — підскочила Юлька — Мені батько говорив, що мох наростає від півночі...

— Давай мацати, — категорично наказав Вася. Юля і Сеня обняли сусідні дерева і почали ощупувати їх навколо.

— Нема ніякого моху, — заявила Сеня. — Дерево голе, як коліно...

— А що ж ти хочеш, щоб кожне дерево було з мохом? Навіть люди бувають з чубом і лисі, — пояснила Юлька.

— Є мох, — закричав Вася. Він тримався рукою за стовбур товстелезногого дуба. — Ось з цього боку північ... Пішли.

— Не можу... Ноги болять. Задихаюсь!.. — заявила жалісним голосом Сеня.

— Ну що з тобою робити? — забідкався Вася. — Юлька! Бери його з одного боку, я з другого! Піднімай!

Сеня, підтриманий з двох боків, спираючись на плече Васі, зашкутильгав уперед. Так проїшло хвилин двадцять. Всі мовчали. Підійшли до невеликої галівини. Раптом з протилежного боку зашелестіли кущі і на галівину вискочив якийсь звір, схожий на собаку.

— Вовк! — ахнула Юлька. Сеня хутко метнувся назад і склався за спину брата. Вовк сів на задні лапи і вступився в дітей. Його очі світилися, наче два каганці, зеленим вогнем. Він задер морду до місяця, серп якого виднівся між деревами, і басом, протяжно, з переливами завив.

— Вогню! Треба вогню! — прошепотів Вася.

— На сірники! — відповіла Юлька. — Світи скоріше!..

Вася тремтячими руками взяв коробку, чиркнув сірник. Спалахнув малесенький вогник. Вовк загарчав, стрибнув близче до дітей. Сеня заверещав і кинувся назад.

— Куди ти? — гукнув Вася. Сеня не відповів.

Юлька залементувала, намагаючись злякати звіра, але вовк не звертав на те уваги. Він якось боком кружляв по галівині, все наближаючись до мандрівників. Вася судорожно висмикнув з-за пояса лопатку, ступив крок наперед, затуляючи собою Юльку.

— Лізь на дерево! — крикнув він. — Я зупиню його!

— Ні! — заперечила Юлька. — Я буду з тобою!..

Вовк присів, ніби збирався зробити стрибок. I раптом трапилось щось несподіване. Над головами дітей спалахнув синій вогонь. Це була чарівна квітка папороті! Її пелюстки тріпотіли,

Василь Корець і Оксана Родак, члени анс. бан. ім. Г. Хоткевича, з Г. Т. Китас-тим.

Детройт, США, 1982 р.
Фото Ів. Корця

ніби од вітру, і випромінювали м'яке сяйво. Квітка зробила коло над галявиною і ринулася прямо до вовка. В очі звіру вдарив пучок проміння. Вовк загарчав, підскочив угору, крутнувся і щодуху помчав у хащі. Кілька хвилин було чути, як тріщали гілки і шуміло листя під лапами втікача. Квіточка відразу ж згасла.

Вася нервово засміявся, полегшено зітхнув.

— Все-таки квіточка з нами. Чуєш, Юлько! Ти бачила, як утік вовк? Тепер нам нічого не страшно!

Юлька занепокоєно озирнулася.

— А де ж Сеня? Куди він подівся?..

— Я тут, — пролунав над ними голос. — Я... на дереві...

Вася здивувався, підійшов до найближчої берези. Високо над землею на товстій гілці ворушилася постать Сені. Він схлипував, розмазуючи сльози на щоках.

— Злазь, герой! — крикнув Вася.

— Не можу! — захникав Сеня.

— А як же ти виліз? — ехидно вкинула слово Юля.

— Не знаю... Я злякався...

— Ну, стрибай! Вовк утік!..

— Я... бачив...

Оsmілівші, Сеня, як мішок, сповз по стовбуру на землю. Руки в нього були подряпані, куртка розірвана.

— Ех ти! — докірливо сказав Вася. — Товаришів кидаєш у біді...

— Не треба його лаяти, — примирливо мовила Юлька. — Він же ніколи й не був у лісі, а тут ще вовк!..

— Ну, досить! Пішли далі! — скомандував Вася.

Пережита пригода змусила забути про вто-

му. Навіть Сеня більше не скиглив. Пройшовши галявину, мандрівники зупинилися. Зліва виднілася висока круча, заросла густими кущами. Біля підніжжя кручі височіла товстезна верба. Вася підійшов до неї, здивовано свиснув.

— Дупло! Чи не та це верба, про яку говорилося в папері?

— Мабуть, — озвалася Юлька.

— Знаєте що? — рішуче промовив Вася. — Давайте дождемося ранку тут. А потім побачимо...

Сеня з радістю погодився. Він перший заліз у дупло. Там росла м'яка трава. Юлька приєдалася до нього, і скоро вони солодко засопіли носами.

НОВА КОБЗАРСЬКА ПЛАТІВКА

В місяці грудні минулого року, два члени ансамблю бандуристів ім. Гната Хоткевича з Торонто були запрошені до Детройту, до збірного ансамблю молодих бандуристів північної Америки, щоб награти пісні до нової кобзарської платівки. Василь Корець і я пробули п'ять днів в Детройті. Нас усіх, бандуристів, було 50 з різних міст Канади й США і перебували ми в українських родинах які нас широко гостили. Всі бандуристи приїхали з підготовленим репертуаром який вони отримали поштою. Наший великій групі допомагали молодші члени Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Після чотирьох днів тяжкої праці, ми виступили з концертом 29-го грудня з усіма піснями які ми так старанно вивчали, а квінтет з Канади виступив окремо з своєю піснею "Полька-Вільшанка". На п'ятий день ми "дійшли" до

Частина учасників збірного ансамблю молодих бандуристів північної Америки.
29-го грудня 1982 р.

Детройт, США

Фото Ів. Корця

нашої мети. Під диригентурою маєстра Григорія Китастого, ми почали награвати на тасьму кобзарські пісні — народні та твори Хоткевича, Китастого, Леонтовича, Демуцького, Філіпенка. Ми грали цілий день, не мали часу навіть пообідати. Після семи годин ми нарешті скінчили роботу і всі учасники зустрілися в залі катедри святої Покрови на останню перекуску. Час пройшов дуже скоро і я з жалем прощалася з усіма бандуристами. Тиждень був корисний і надзвичайно успішний. Я думаю що наша платівка буде добре прийнята слухачами і я нетерпливо чекаю на її видання.

**Оксана Родак, член
ансамблю бандуристів ім.
Гната Хоткевича в Торонто**

БОЮСЯ ПЕТРУСЯ

Я тікаю, я боюсь —
дожене мене Петрусь
і виллє водицю
на нову спідницю.
На нову спідничку,

на рожеві стрічки
і на черевички.
Ой, боюся Петруся,
боюся водички!

Ірина РЕЙТ

ХТО Я?

На капусті я родився
І капустою живився,
На капусті я й умер
Та і знов ожив тепер.
Що в капусті плавував,
Тільки вже не той я став,
Не плавую, а літаю,
Бо прегарні крила маю.

ВІДГАДАЙТЕ!

Од світання до смеркання,
Переборюючи втому,
Я літаю безнастanco
То від дому, то додому.
Не прогаю ні хвилинки,
Не прогавлю в полі квіток,
Щоб солодкі крапелинки
Позбирать для добрих діток.
А для злих — я дуже зла:
Дзз-зз-зз! Відразу дам жала!

О. Воронін

**ЯК Ви не допоможете своїм дітям,
ніхто за Вас того не зробить!**

Д-р Анатолій ЛИСІЙ

НАЦІЯ В НЕБЕЗПЕЦІ

Кілька років тому Президент США покликав до життя спеціальну комісію для дослідження стану освіти та шкіл в США. Тепер ця комісія закінчила свою працю і видала звіт, який вона назвала "Відкритим листом до американського народу".

Звіт є дуже алярмуючий. В ньому говориться про катастрофічний стан навчання в американських школах, починаючи від початкових і кінчаючи коледжами. Особливо звертається увагу на середні школи (гай скулс), а потім і на самі коледжі.

Найперше звіт підкresлює, що в останніх двадцяти роках, тобто починаючи від 1960-х років, в школах США прийшло до значного занедбання дуже важливих і грунтовних предметів, як напр. математика, мова, фізика, хемія, історія, природознавство, чужові мови. Натомість, під впливом нових ліберальних сил в школах було введено різні нові "модерні" науки, як напр. соціальні предмети, т. зв. практичні науки (куховарство, шиття і т. п.), було відведено більше часу на спорт, розваги, музику і т. д.

Разом з цим зменшився якісний рівень вчителів, впав рівень дисципліни, вплив батьків зменшився, а то навіть і став небажаним, значно поширилися різні сторонні впливи, як напр. наркотики, курення, алкоголь. Діти стають предметом впливів різних модернізмів, деструктивної музики, в них відібрано науку релігії, домашні завдання цілковито занедбано.

В підсумку звіт стверджує, що в Америці освіта в середніх школах знаходиться в стані т. зв. добровільного обеззброєння. Тобто за останніх двадцять років американські школи продукують учнів з низьким рівнем освіти, а часто навіть напівграмотних, які не вміють ані прочитати, ані скласти грамотно речення, ані висловитись зрозумілою мовою. Це в той самий час, коли інші країни (включно з СРСР) особливо уважно штурмують науку в ці такі важливі часи високої технології і загально-наукового прогресу.

Звіт в кінці пропонує певні реформи: збільшення року навчання з 180 до 200 днів, строгішу дисципліну в школах, боротьбу з наркотиками, підвищення вимог вступних іспитів до коледжів збільшення домашніх робіт, збільшення вимог в класних роботах, зробити обов'язковими певні основні предмети та уділення більше часу для них, зменшення елективних предметів, підвищення кваліфікації вчителів, збільшення впливу батьків в школах і т. д.

Для нас, українців, які приїхали зі "старого краю" і які є, як часом наші діти закидають, "ольфашіонед", цей звіт є оправданням наших "відсталих" поглядів. Можливо цей звіт пригадає деякому з них, що тато і мама таки мали рацію.

У ПАМ'ЯТЬ ЄВДОКІЇ БУШТРУК

На тризні по св. п. Євдокії Буштрук, яка упокоїлась 21 квітня, 1983 р. в Торонто, Канаді присутні зложили 140 дол. на пресфонд журнала "Молода Україна" і 40 дол. на радіопередачу "Молода Україна". Пожертви склали:

Марія Гошуляк	5.00
Євгенія Обновлена	5.00
Людмила Пукса	5.00
п. Копил	5.00
панство Литвиненко	10.00
панство Тищенко	5.00
Надя Павлик	3.00
Ніна Булат	10.00
панство Волосевич	10.00
панство Кришталович	10.00
панство Ліщина	15.00
панство Самійленко	10.00
панства Парафенко	10.00
панство Сидорук	10.00
панство Вакуловські	15.00
панство Харченко	20.00
панство Гавриш	22.00
Світлана Грибінська	10.00
Разом	180.00

Жертвовавцям щире спасибі, а покійній вічна пам'ять!

Ред. і адм.

Увага!**Увага!**

КУПУЙТЕ ЗБІРКУ ПОЕЗІЙ

МИХАЙЛА СИТНИКА

ЦВІТ ПАПОРОТИ

Крім поезій, до збірки входять: стаття про творчість поета М. Вірного і бібліографія творів поета, складена інж. І. Лучковим.

Ціна книжки у твердій обкладинці \$6.50, у звичайній — \$5.00.

Замовлення з належною сумою слати на адресу:

Mr. H. KALMAN
376 Green Lane
Ewing, N. J. 08638, USA

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Має щоденний щадничий плян, який дасть найбільший заробіток за ваші вкладені гроші.
- Дає малі і великі особисті і моргеджеві позички, в міру можливостей
- Має життєву асекурацію на заощадження до \$ 2.000 на особисті позички до \$10.000 після вимог КЮМІС.
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих та платить 3% на чекові конта.
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду.
- Дає різні фінансові поради.
- Дає пашпортові гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добре кредитові звіти
- 33 роки на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадіть ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:
2258 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

ЧИТАЙТЕ
“МОЛОДУ УКРАЇНУ”

ПОШИРЮЙТЕ
ЦЕЙ ЖУРНАЛ
МІЖ
СВОЇМИ РІДНИМИ

ЗНАЙОМИМИ

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД “МОЛОДОЇ УКРАЇНИ” ЖЕРТВУВАЛИ:

У трагічну 50-ту річницю штучно створеного Москвою голоду в Україні, Володимир і Ріта Поясок, Ошава, Онт. 104.00

Замість квітів на могилу св. п. Дмитра Співака, зложила родина Івана Передерія, Монреаль, Кве. 20.00

Марія Скрипіль, Маямі, Фло. 50.00

Оксана Метулинська, Ст. Кетерінс, Онт. 26.00

В 11-ту річницю смерти св. п. Тараса Гаврилюка зложила дружина Надія Гаврилюк, Торонто 25.00

Катерина Сірко, Ошава, Онт. 8.00

Іван Даценко, Mississauga, Онт. 8.00

Іван Білик, Чікаго, США 8.00

Петро Шанда, Іслінгтон, Онт. 8.00

Іван Мухин, Сютланд, Мд., США 8.00

Марія Хребто, Ст. Кетерінс, Онт. 6.00

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

Григорій Неліпа, Ошава 1
Володимир Поясок, Ошава 1
Віра Харченко, Торонто 1
Іван Корець, Торонто 1

Жертводавцям і прихильникам
“Молодої України” щира подяка.
Редакція і адмін. “М. У.”

ДОДАТКОВІ ФОНДИ ДЛЯ БАГАТОКУЛЬТУРНИХ ПРОГРАМ

(Канадська сцена) — Федеральний уряд більше ніж подвоїть гроші для багатокультурних програм у наступних двох роках. Це оголосив недавно міністер Багатокультурності, Достойний Джим Флемінг. Він сказав, що призначені гроші у фіскальному році 1983-1984 досягнуть 16 мільйонів доларів, а в 1984-1985 фіскальному році — досягнуть 18.4 мільйони доларів.

Міністер Флемінг сказав, що головна частина підвищення піщчинних мов, щоб дати кращий щиних мов, щоб дати кращий зишкіл для мовних учителів та та поліпшення навчального матеріалу. Він додав, що одна ціль — це видати такі мовні підручники, щоб віддзеркалювали канадський зміст життя і дійсність. Під сучасну пору, сказав міністер, часами є необхідно користуватися матеріалом з батьківщини іммігрантів.

Міністер Флемінг сказав, що існує ще одна причина для збільшення бюджету, а це та, що видається більше фондів на Частину для Расових Відносин в Загатокультурному міністерстві. Додаткові гроші допоможуть підтримувати досліди проблем расових відносин. Це також уможливить більшу допомогу тим видним меншинам, які відчувають, що їхнє існування є загрожене.

“Наша ціль”, сказав п. Флемінг, “це допомагати і брати співучасть у праці і заоочувати всіх канадців розуміти і шанувати нашу культуру і расову різноманітність”.

Хлопчик до мами: “Тато впав з пляшками в пивницю...”
Мати: “Коли опускався, чи коли підіймався з пивниці?”
Хлоп.: “Коли опускався.”
Мати: “Ну слава Богу: пляшки були порожні.”

**

Священик повернувся з церкви дуже втомленим. Д-ка помітила це й запитала; що його так втомило.

“Проповідь”, зітхнув священик.

Пів години переконував людей у тому, що багаті мусять допомагати бідним”.

“Ну і як? Переконав?”

“Думаю, що так... Особливо бідних”.

Батьки! **Матері!**
Чи Ви вписали своїх дітей
до ОДУМ-у?

N. HAWRYSCHEK
INDIAN ROAD CR.
RONTO, ONT.
P 2E8

318

MOLODA UKRAINA

If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ!

Гляньте на число журнала "Молода Україна" на обкладинці та число поруч Вашої адреси вгорі. Якщо число поруч Вашої адреси є менше від числа журнала, то у Вас є заборгованість.

Адміністратор "Молодої України"

Ціна 1.25 дол.
в США і Канаді

СТРАВИ — ТАНЦІ Й ЕСТРАДНІ ВИСТУПИ В КОЗАЦЬКОМУ СТИЛІ

TORONTO — Downtown: 97 Cumberland St.
(in Yorkville). Tel.: 961-4422

TORONTO — West: 5245 Dundas St. W. (at Kipling),
Tel.: 231-7447.

EXPERT CATERING AND BANQUET
FACILITIES AVAILABLE.

For information call 231-7447.

ARMADALE MEAT PRODUCTS LTD.

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ
В ТОРОНТО Й ОКОЛИЦІ
Крамниця при вул. Блюр коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor St. West
Toronto, Ontario M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

SIPCO OIL LTD. HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якости опалову олійву та дає безкоштовне чищення печей і обслугу
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідіфайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕЛЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою SIPCO. Просимо наших відборців заіджджати до наших SIPCO і наповнити авта бензиною.